

1926. július 15.

ada

No. 10

dennemű
kivitteli
gyek stb.

nyomdája

T
YA
10

nyvek

— 220
— 220
— 220
— 400
— 275
— 150

szeretik

— 110
— 50
— 60

adecker) 200
ou — 240
szótára — 320
tötet — 300

— 50
— 220
— 260
né — 110

p még az

— 175
— 600
— 440

917-1925) 528

ouvár — 50
és otthon — 50

— 1500
— 900
— 1200

nyvek

életből 75
— 75
— 75
fejlődése 75
— 75
— 75
— 120
— 75
— 75
— 75
— 75
— 75
— 75

ER

L. Ratiu [volt
legdiszesobb
kat.
5. mázoló és
és és féreg-
deiést vállal.

Magyarországi kiadó.
Hivatal és nyomda
Központi Kollonizáció, St. Baros
Kollonizáció (Brassai-utca) 10
Telefon:
Kollonizáció és kiadóhivatal
877, 228 és 1047
Kollonizáció N. 52.

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100

Az előfizetési ára „Föld”
című folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjelel drágább

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ck 40—
Egy szám ára — ck 2—

1926 július 16 Péntek

Központi Kollonizáció * IX. évfolyam * 154 szám

5686. Ab 5

A „Szózat” új gazdája

Lassanként Magyarországon kezd nagyon rossz üzlet lenni az antiszemitizmus. Nem kell már az ócsorú maszlag a népnek és a fajvédő lapokat legintézet vicclapok helyett olvassák. Különösen rosszul megy a „Szózat”-nak, Gömbös és Eckhardt patenttől. Olyan rosszul megy a lap, hogy a „Szózat” eladó lett, sőt mi több, még annál is rosszabbul megy, mert — horribile dictu — mi den logikus lehetőség megcsufolására — zsidónak adó el.

Nos, ez korán sem tréfa. Ezsz komoly és megbízható budapesti forrásból származik ez a hír, hogy Steinmetz Salamon, kormányfőtanácsos, uppesti gyáros alkudozik a „Szózat”-ra és egyetlen feltétele, hogy a lap liberális vizekre evezzen. A hír szerint a „Szózat” olyan rosszul áll, olyan mélyen merült alá az adósságok tengereiben, hogy Gömbösék ezt a hihetetlen feltevélt is hajlandók teljesíteni. Így még megérjük, hogy a fajtisza „Szózat” a sémita Steinmetz Salamon irányítása alá kerül, ami Steinmetz nem mindennapi karriérjének egy újabb furcsa etapja lesz.

Tizenkét évvel ezelőtt az új lapvezér még arról sem mert volna álmodni, hogy belőle valaha galbe lehet a máramaroszi hírközsegekben, nemhogy arra gondolt volna, hogy egy évtized alatt éppen a legantiszemitaabb atmoszférában (chazidikus környezetből) feljut a méltóságos címig. Steinmetz hosszú barnaszakállas figurája a háború előtt közismert volt. A ma rosszigeter. Alból élt szerényen, hogy állami építkezéseknél anyagszállításra vállalkozott. Közben, amiért állandóan enyhén lemozolyogtak, folyton furt-faragott és apró praktikus az balalmakon törte a fejét. Az ember igazán nem tudta, hogy honnan vette ez az egyébként jelentéktelen látszó fiatalember azokat a különös ötleteket. Hol egy saját maga fabrikálta esernyőt cipelt a hóna alatt, amelynek huzatát szabadalmazott módon lehetett kicserélni, hol egy szellemes seprőt mutogatott fűrészfánsz, amely egyszerre volt kefe és seprő is és amelylyel különösen a farkokról lehetett megszerezni letisztítani a pókhálót.

Efféle apró szabadalmakban házalt állandóan Steinmetz Salamon, amiket rajta kívül seki sem vett komolyan és a végén kiderült, hogy senkinek sem volt igaza, csak épen öneki, aki a háború alatt hirtelen felszaladt Pestre hosszú, barna korszakállat kecskére stuccolta s minden pénz nélkül egy ilyen szabadalmazott kecskeprógyarat alapított, amelyre rögtön szubvenciót kapott, mert kizárólag hadirokkantakkal, főleg vakokkal dolgoztatott. Az üzem kitűnően prosperált. Cséppet sem ártott neki a fehér terror. Steinmetznek már akkor kecskeszékál'a sem volt és Petricevits Horvással társult, akivel együtt a gyarat menekültügyi üzemmé fejlesztették ki. Hadirokkantak mellett, utcállambeli menekülteket foglalkoztatott az újpesti gyár. A kecskeprógyár így egyre jobban ment, Steinmetz Salamon pedig örült iramban szökött felfelé a tekintély létráján. Előbb tagja lett az újpesti városi tanácsnak, később minden kurzuslogika ellenére feléje irányult a legfőbb figyelem is. Horthy kormányzó fényes kíséretével meglátogatta az újpesti gyarat és miut az ilyenkor már szokásos nagyon meg volt elégedve a látottakkal. A vasárnapi hivatalos lap meghozta azután a hírt: a kormányzó öfomeltósága kormányfőtanácsosnak nevezte ki Steinmetz Salamon.

Az uppesti seprőgyárosnak most már megvolt mindene. Pénze is volt, címe is volt, tekintélye is volt. Valamije azonban még nem volt. Lapja még nem volt Steinmetz Salomonnak és úgy látszik, hogy ez hiányzik a szab-

dalmazolt seprőgyárosnak a legjobban. Ezért akarja most megvenni a „Szózatot”. Hogy éppen a „Szózatot” akarja megvenni, ha már mindenáron lapvezér akar lenni: különös guszts. Eppen olyan különös, mint az, hogy Gömbösök pont Steinmetz Salomonnak kívénják áruba bocsátani „lelküknek jobbik felét”. Ez a kis lapvásárlási epizód mindenestre érdekes fejezete lesz a kurzus lélektanáról irradó studiumoknak. Most még csak az első színt szerelnék látni az új „Szózatnak”, amit Steinmetz égizse alatt Lerdvai Leher szerkeszt majd össze. Valami különös szenzáció nem igen lesz ez az új „Szózat”. Inkább olyan praktikus apró Steinmetz féle szabadalom lesz.

Kefe is lesz, seprő is lesz. Gömbös is jóllakik és Steinmetz is megmarad.

Am a komikus és bizarr oldalától eltekintve, van egy szomorú és sötét oldala is ennek a lapvásárlásnak. A zsidóság és a demokrácia számára nem jelent nyereséget, ha az antiszemita „Szózat” liberális lesz. Sokkal nagyobb veszteség az, hogy Steinmetz lapvezérsége révén az antiszemita agitációnak új színpéji nyílnak meg, új argumentumok a zsidóság elleni izgatására. És ez alkalommal, legalább látszat szerint, lesz is valami alapja ennek a kampánynak. Steinmetz Salomon mi sem tartjuk illetékesnek arra, hogy a magyar nemzeti közvéleményt irányítsa.

Állandó ellenőrzés lesz a párisi devizapiac fölött

A jövő heten kezdődik a vita a londoni egyezményről

(Páris, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A londoni adósságegyezmény szövegét holnap osztják szét a képviselők között. Nincs kizárva, hogy már a jövő hételején megkezdik a vitát, mert szemmel láthatóan mindeki ennek a vitának a sáttetését kívánja. A polgári radikális „Paris Soir” című lap egy értesül, hogy ebből az alkalomból lehetőleg a washingtoni egyezmény is tárgyalás alá kerül, de természetesen csak abban az esetben, ha azok a tárgyalások, amelyek állítólag megindulnak abból a célból, hogy a washingtoni egyezményt kiegészítsék, kedvező eredménnyel befejeződnek. A lap értesítése szerint a Beranger-Maunse féle egyezmény enyhítésének hírése nem túlság-

osan rosszak, de ha ezek a remények nem teljesülnek, akkor csak a londoni dösságegyezmény kerül a jövő héten tárgyalásra.

Az „Intransigeant” úgy értesül, hogy Caillaux a Francia Bank kormányzójával és a városi bankok vezetőivel folytatott megbeszélésén biztosítékot kapott arra, hogy öt fentartás nélkül támogatni fogják. Elhatározták, hogy a váltópiacra gyakorlandó befolyás érdekében bizottságot alakítanak, amelyben a nagybankok és a tőzsde elnökségeinek képviselői fognak résztvenni. A bizottság feladata az lesz, hogy állandó ellenőrzést gyakoroljon a párisi devizapiac fölött. A bizottság már a legközelebbi napokban megtartja első ülését.

Október 15-ig tart a parlamenti szünet

Ma is tartott ülést a kamara és csinál kabinetkérdést Szele Béla a szenátus. A magyar párt nem mandátumának megsemmisítéséből

(Bucuresti-Bukarest, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este a kamara ülése után a magyar párt parlamenti csoportja ülést tartott, melyen kizárólag a Szele Béla mandátumának megsemmisítésével foglalkoztak. Az ús felhatalmazta Paál Ápád, Balogh Arthur és Miller József képviselők, hogy az értekezlet határozzát komitűnileben közöljék. A kiküldött bizottság a következő kommunikék tette közé:

„A magyar párt parlamenti csoportja 14 én este ülést tartott, amelyen Szele Béla dr. mandátumának megsemmisítése ügyével foglalkozva, a következőket jutatták a közvélemény elé:

A magyar párt parlamenti csoportja megállapítja, hogy Szele Béla dr. mandátumának megsemmisítésére a választójogi törvény szerint jogi ok nem fogott le, n, illetve a megsemmisítésnek törvényes alapja nem volt. A képviselőház meg sem kísérelt meggyőződést szerezni arról, hogy Szele Béla ellen felhozott vádak fedik e a valóságot, hanem a mandátum megsemmisítését a szenvedélyes és hangulatkeeltő urak hatása alatt mozdította ki.

A magyar párt parlamenti csoportja meg van győződve arról, hogy tárgyilagos és jgzerinti eljárás esetén a vádak megdőltek volna. Meggyőződésük a pártnak, hogy Szele Béla ügyének a kamara által való elintézése nem a jog és igazság jegyében történt. Ezt annál nagyobb szíjjalal verzi tudomásul, mert Szele Béla dr. a választási egyezmény létrehozása érdekében, a román néppel Averescu pártja révén való együttműködés végett annak keretén belül, a kezdmenyező munka minden érdemét megszerezte.

A magyar párt parlamenti csoportja a fájdalmas áldozatot mégis úgy tekinti, hogy annak személyes oldalait, a romániai magyar nép megoadásra váró sok egye édeke miatt, ki nem élzheti, hanem ellenkezőleg ezzel az áldozattal is elő kívánja mutatni népi érdekeinek igazságos elrendezését.

Hír szerint a brassói mandátumért cserébe a magyar párt a S ékelyföldön kap hárpotlást.

A parlament egyébként tegnap este nem tudt végezni a napirenddel és ezért még ma délelőtt is voltak ülések. A kamarában Zelea C. Dreazu kérdést intéz a közoktatásügyi minisztérium úján a fővárosi egyetem tanácsához, hogy miért nem engedék el a megbüntetett diákok büntetését, mint ahogyan Goga és Negulescu miniszterek ezt a diákoknak megígérték.

Averescu kijelenti, hogy nem tud semmilyen ígéretről. Florescu szerint is létezett ilyen értelmű meggyezés a diákok és a miniszterek között.

Sver Dan a következő két kérdést intézi a kormányhoz:

1. A budapesti frankhamisítás ügyében tett-e a kormány olyan intézkedéseket, melyek megvédelmezik a román érdekeket?

2. Mennyiben felelnek meg a valóságnak ezek a hírek, hogy Károly volt trónörökös kitérült a királyi családdal és hogy már közelebről visszatér az országba.

Averescu válaszában kijelentette, hogy az ilyen híreknek nem mindenben van komoly alapjuk.

Berea többségi a komitűcsi betörések ügyében interpellál és erélyes rendszabályokat követel.

Ezután Averescu a többségiek zugó tapsvihara kö epette szólásra emelkedik, felolvassa a ház elnapolásáról szóló királyi kéiratot, megköszöni a képviselőknek, hogy alkalmat adtak a kormánynak, hogy a rövid ülésszakon realizálhassa hitüzött munkaprogramját, üdvözli a képviselőket és közli, hogy a királyi kézirát szerint a kamara üzi ülés szaka október 15 ikén fog ismét megkezdődni.

A szenátustan Streitmann interpellációt intéz a kormányhoz a zsidósággal szemben tenusitardó megatartása ügyében.

Gh. Pop kérdi az elnököt, hogyan lehetséges, hogy Moldován Valér n mzetipárti tordai szenátor és ugyanakkor a kolozsvári mezőgazdsági kamara szenátorsága is az övé.

Coanda elnök felolvassa a ház elnapolásáról szóló királyi kézirátot.

Rabindranat Tagore Ghandiról, az indus forradalmárról

„Végét járom életem újjának“ — mondja az indus költő és filozófus.
Tagore meglátogatta Mussolinit és Luszatti volt miniszterelnököket

(Bécs, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Rabindranat Tagore, a nagy indus költő és filozófus, aki néhány nap óta az osztrák fővárosban tartózkodik, sok nyíltsággal és szinte közlékenységgel ad a bécsi lapok számára interjúkat. Valósággal manifesztációknak szájjá ezeket a megnyilatkozásokat, így első orban azt, amit a „Neue Freie Presse“ munkatársa előt tett.

„Végét járom életem újjának, — mondotta — és legnagyobb megelégedésemre szolgál, hogy utóljára Európában járhatok abból a célból, hogy a fiatal szívekbe bevessék reményemet és bizalmamat az emberiség jövője iránt. A föld népei különböző érdekekért küzdenek és ezen a ponton bizony nehéz az együttműködés platformját megtalálni. Am tud az érdekek önzésén van a magasabb érdekeknek egy olyan testülete, amit a közös óhajok és közös célok területeinek lehet megjelölni. Ezen a ponton pedig a valóságban minden emberi faj találkozik. Ahik pedig belátják, hogy az emberiség kulturájának világossága az igazi világosság, soha meg nem öregednek és soha meg nem halnak.“

Találkozó Mussolinival

Ezekkel a lendületes szavakkal vezette be interjúját a költő, aki ezután Itáliáról adta le véleményét.

— Május harmincegyedikén érkeztem Nápolyba, inna rövid tartózkodásra Rómába utaztam. Sok szépet láttam itt és érdekes emberekkel beszélgettem. Mussolinivel két ízben is találkoztam. Venedetto Crocival, akit Európa egyik legeredetibb és legproduktívabb emberének tartok, hosszú és nagyon érdekes beszélgetést folytattam. Mevlátogattam a zsidó származású egykori olasz miniszterelnököt, Luszattit is. A római egyetemen tiszteletemre rendezett fogadáson saját missziómról beszéltem, vagyis Kelet és Nyugat egyesüléséről, az egész világ kulturális egységesítéséről. Rómából Florenzbe utaztam, ahol a *Lionardo de Vinci* Társulat nagy fogadó estélyt rendezett tiszteletemre. A szellemi Florenz teljes számban jelent ott meg.

— Nem vagyok hivatalos arra, hogy megítéljem, mik az olaszok igazi gondolatai és kívánságai, de remélem be fogják látni, hogy soha nagygyá nem teheti őket az, ha egyre csak az anyagi érdekeket hajhásszák. Nagy hatalomná csak úgy válhatnak, ha a világ számára szellemük tartós kincsét ajándékozzák. Máskülönbem nemzeti jelentőségük és politikai

hatalmuk velük együtt hi fog halni. Mert egyedül szellemi értékek nem ismernek időbeli és országbeli korlátokat. Rám ugyan, mint művészre *Mussolini* egyénisége döbbenetesen nagy benyomást keltett, azonban erkölcsi megítélés sem szempontjából ez enzim semmiképpen nem befolyásol. Ha erkölcsi ítéletet akarnék alkotni magamnak, akkor többet kellene tudnom az olasz politikai viszonyokról, különösen pedig hallanom kellene azoknak a hangját, akik Mussolini rezsimje alatt szenvedtek.

— Július 4 én — folytatta — még ezeket mondtam toliba olasz újságíróknak és ezeket jegyeztem be naplómba. Azóta találkoztam Itáliából származott antifascistákkal és most már tisztán ítéletet alkotom magamnak az olasz rendszerről, amelyről a közeli napokban nyilvános véleményemre kívánok mondani.

Európa politikai egységességének problémája nem fontos

Egy másik lap munkatársa előtt Páneuróparól nyilatkozott a költő:

— Mondjam meg őszintén Páneuróparól alkotott véleményemet? — kezdte. — Európa politikai egységességének problémáját nem tartom olyan fontosnak, mint ahogy azt általában hiszik. Európa ténybeli egysége már valóságban megtörtént. Az idegen, aki más földrészről kerül Európába, rendszerint csodálkozik az európai kontinens szellemi és kulturális egységessége fölött. Ezen tovább kell dolgozni és

„Meghalunk, mert meggyalázták a szabadság zászlóját“ Részletek a török összeesküvők éjszakai kivégzéséről

(Páris, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Az összeesküvő török főurak kivégzéséről most érkezik az első részletes hír. A kivégzést az Arkádok terén hajtották végre, ahol a Kemál elleni merénylet kellett volna megtörténnie. A halálraítélteket Kara Kemál képviselő és Kadir, volt angorai főpolgármester kivételével, akik ideggyöcsöt kaptak, kivégezték.

A kivégzés éjjel negyedegykor kezdődött. Erős kordonfeszítéssel hozták a halálmenetet. A halálmenet elején felemelt fővel jött Sárki bej. A bíróság felolvasta az ítéletet és megkérdezte, hogy óhaj-e valaki felzárólatni. *Kursid* bej előlépett és a következőket mondta:

— Nincs semmi mondanivalóm. Meghalunk,

A modern nőnek kell ékszer és platina, de még inkább egy Sipos-féle reklám-harisnya. Kapható Cluj, Ferdinánd- király-ut 8. szám, Sipos-nál

az utolsó akadályokat, amelyek még elkülönítik egymástól az intellektuális lelkeket, el kell távolítani. Teljes politikai egység azonban lehetetlennek látszik számomra mindaddig, amíg önző és haszonleső érdekek fennállnak. Ezek pedig még jóideig uralkodó szempontok maradnak a világon.

— Indiában is van olyanfajta mozgalmunk, mint a páneurópai. It van miandenekelőtt a „non cooperation“, amely teljesen a felszabadult Indiát akarja kiküzdni. Én távol állok ettől a mozgalomtól, ami természetesen nem jelenti, miatha én magam nem kívánám hazám és otthonom szabadságát. *Ghandi* nagy hönfítáram iránt őszinte csodálkozással viseltetem. Azonban az ő működési köre nem azonos az enyémmel. 1904-ben és 1905-ben az indus nemzet és szociális törekvései körül ak irást vettem. Ma azonban, hogy ugy mondjam, én miadazakból kinőttem. Mégis a padjái harcok alkalmával az első voltam, aki az angol tulkapások ellen tiltakoztam és e tiltakozásomnak kifejezést adtam azáltal, hogy visszaadtam az angolok által nekem adományozott nemesiséget és az összes kitüntetésekét. Nem azért tettem, hogy ezzel Nagybritannia ellen állást foglaljak hanem, mert azon a véleményen voltam, hogy a Pandjában alkalmazott uralmi rendszer az én humanitárius fogalmainkkal nem hozhatók összhangba.

Rabindranath Tagore felolvasásai iránt az osztrák fővárosban óriási az érdeklődés.

meit nincs értelme olyan földön élni, ahol meggyalázták a szabadság lobogóját.

Hivatalos hóhér nem lévén, a kivégzést két fiatal cigányl gény kezdte meg, amely közel háromnegyed óráig tartott. Az egyik kötéll lezakadt és az áldozatot a hóhér gyorsan újra felakasztotta. Már hajnalodott, mikor Sábri bejre került a sor. Utána a menet dobpergéssel, katonazenével elvonult. Z neszóval adták tudtára a lakosságnak, hogy a merénylők elpusztultak. Hajoaltól kezdve ezenyi töneg lepte el az Arkádok-terét, ahol teljes tizenkét óráig lógtak a szélről lengetett holttestek. Délután két órákor hat társzékér jött a holttestekért, leszedték a hullákat és lebortották az akasztóákat. Csak késő este nyerte vissza az Arkádok-tere megszokott nyugalomát.

napsütésben, mint a szüz örök hó a Chermoa fején. A tömeg fojtott zúgással hullámozott meg. Rufus intett. Pribékjei letépték a ruhát Akiba testéről, aztán odarántották, hozzákötözték a cölöphöz. Az éles kötelek belévágtak Akiba meztelen testébe. A beteretelt, a szorongva álló zsidó tömeg torkából keserves felhőrgés szakadt ki. Rufus kéjesen vigyorgott. Egy gondolta ő is. De Akiba, a cölöphöz kötözött, végig járatta derűs, tisztá tekintetét a zsidó tömegben. A rémület zúgása olyan hirtelenül szakadt meg, mintha késsel vágták volna el és azon tul egyetlen felesuklás, egyetlen hang, egyetlen sóhaj sem hagyta el a zsidó szájakat. A zsidók megértették Akiba pillantását. Akiba, a cölöphöz kötözött, látta — — és mosolygott.

Rufus felszisszent. Hát még most se tudja megtörni ezt a vasembert? Még most is, megkötötten is uralkodik? Fogát csikorgatta, ugy parancsolt a pribékjeinek. A pribékek vas gereblyéket hoztak elő és teljes erővel belévágták Akiba testébe. Rufus meredt szemmel nézte. Agg Akiba gladiátorostete egy pillanatra megrendült a husába vágó gereblyefogak alatt — de csak egy pillanatra. Aztán állt és mosolygott. Rufus dühödten, rekedt hangon ordított: folytatni! A pribékek a vasgereblyékek rántották le a bőrt Akiba testéről. Rufus mereven nézte. Akiba állt és mosolygott. Rufus toporzékolt: folytatni! Jobban, erősebben! A vasgereblyék cafatokban tépték le a húst Akiba csontjairól. Fejéről lenyuzták a bőrt.

A vér patakokban dől, a csontok csupaszon látszóttak — ha a cölöphöz nem lett volna kötözve, összerogyott volna. De az arcahoz nem engedett hozzányulni. Azt akarta, hogy az arca ép maradjon. Hogy lássa megvonaglni, eltorzulni a kinokban. És a szája. A beszédes szája. Hogy lássa hosszú, jajgató üvöltésre nyílni. Rufus szeme ugy tapadt Akiba szájára, mint a kígyó szeme, ha a büvölő hipnotizáló ereje parancsol rá. Akiba kicsattanó sémita szája lassan elvértelenedett. De sápadtan is, de véreghagyottan is boldogan mosolygott belé Rufus szemébe.

Rufus örjöngve ugrott fel ültéből. Csikorgó foga zöld habot vert, a vérző, mosolygó husroucsához rohant és a torkából rikácsolva szaladt ki a tehetetlen, a megdöbbszent szédület: Zsidó, hát boszorkánymester lakozik-e benned, hogy mosolyogni tudsz a legszörnyűségesebb kinok közepette? És Akiba hangos szóval és mosolygva válaszolt Rufus kérdésre, de nem néki. Szava az irtózáttól lehunyt szemű zsidó tömegnek szólt. És így: Nem boszorkányság ez, hanem örömben mosolygok én. Irva van, hogy szeressed a te Istenedet teljes erőddel, egész életeddel és minden vagyonoddal. Eddig csak az örömet és vagyonomat tudtam odaáldozni Néki. De most örül az én lelkem, mert megadatott nekem, hogy az életemmel is szeressem az én Istenemet.

(Folytatása következik.)

Akiba

Irta Giszkalay János

Semmiféle módja a legyilkolásnak nem volt eléggé kínos, eléggé hosszadalmas, eléggé gyönyörködhető, ocsmányi lelkének. Egyszerű leületés? Gyerekjáték! Ezek a zsidók százával tudták önmagukba meríteni a tört, csak azért, hogy megbosszantsák a rómaiakat. Máglyahalál? A sűrű füstben percek alatt elveszít az eszméletét és a lángok már csak érezni, fájni, jajgatni nem tudó testet nyaldosnak halálra. Keresztrefeszítés? Hosszadalmas, de nem kinosabb, mint az éhhalál: lassan elyengül, — meghal. Valami mást, valami újat, valami olyant, hogy még az is, aki messziről nézi, beléörüljön a pusztá látvány iszonyatosságába. Hosszu fejtörés után végre kitalált valamit. Nyílt piacon vastag facölöpöt veretett a földbe. Aztán az egyik napra beteretelt, behajszolta a piacra a környéken található összes zsidókat. Tudta jól, hogy sokan vannak közöttük Akiba tanítványai és tudós társai. Magának és a római előkelőségeknek kényelmes karosszékeket állítottatott fel a cölöptől husz harminc lépésnyire és szembe véle. Amikor aztán a piac már megtelt sokasággal: római katonákkal és a beteretelt zsidókkal, akkor kihozatta Akibát a börtönből. Akiba hatalmas testtel, biztos léptekkel és derűs tekintettel ment a fegyveres örök között. Hullámos, fehér szakálla ugy borult széles mellére, fehér haja ugy ragyogott a

Közepes

A buza ára olcsó takarmány, tengeri gyö, komló, ken

A világgpiac az várakozó álláspont olobbodás illt b ják az új gatonát társra, mert az jöv tudadni a multévi vitele hé röl-hátre amerikában rossz idei buzatermését 14,2 millió helyet buzatermését 40 3 becsülék. Ez tehát geninában az új lta államokból a buzát rittek ki, a quartert. Az em igyekvésnek tudár új vetésekre kedv kivitele 136.000 ugyanekkor 295 0

Európa e hete liztet szállított, a a multév megfelel tert. Az Európa kézletek 6 milló mult heti 5 5 u szokatlan az Euro nek ily nagy em Európa tengeri b bau egy hét alatt mult évben ugya 1925 november Európa 16 4 a kiviteli országo milliót.

Olaszországban Franciaországban A dunai államok Bulgáriából érkez szág termékelitáa európai államokból 1 kről érkeznek b

Általában, az gémjén az arat jobb az elmult ő és Nyugateurópa lizában és talán ezuttal elmarsd. mint tavaly.

Zabot, árpát kolhatunk teljes a velések áltakb nyek között fejlt fagyok következt országokb n a fő szamaradtak, de tak rosszak. E sem rossz és ált egyes országokba a fejlődést a roz

A szőlő Euro és a legtöbb álla És akafrikában a vezet. Az oljfa Földközi tenger termés várható. visszamaradt, de gen ign jól áll. Magyarországtan eszéese kedvező és Rómániában i számolnak, mint umban azonban

A gyapot az ban május végéi felében nagy ha seek a visszamaraz Budapest féláru 9-26 között 1 szám alatti

Közepes az idei világtermés

A buza ára olcsóbbodott. A rozs, zab, árpa, takarmány, tengeri, cukorrépa, szőlő, olajbogyó, komló, kender, gyapot és selyemtermés helyzete

A világpiac az új gabonatermés következtében várakozó állásponton van. Emiatt a prompt árban olcsóbbodás állt be. A vevők szívesebben vásárolják az új gatonát júliusi, illetve augusztusi szállításra, mert az jóval olcsóbb. Amerika is igyekezett tudatni a múltévi termésén, úgy, hogy a buza kivételével hátrébbre esőhken. A terméskilátások Észak-amerikában rosszabbodtak. Az Egyesült Államok idei buza-termését az előző terméstelelés szerinti 14,2 millió helyett csak 12,5 bushelre, Kanada buza-termését 40,3 millió helyett 35 millió bushelre becsülik. Ez tehát összesen 42,5 millió bushel. Argentinában az új vetések állása kedvező. A Lap-land államokból a legutóbbi héten 194.000 quarter buza vetés ki, múlt évben ugyanekkor 197.000 quarter. Az emelkedő szállítási díjtelek miatt igyekeznek tudatni készleteiken. Ausztráliában az új vetésekre kedvező esős idő jár. E heti buza-kivitele 136.000 quarter tett ki, a múlt évben ugyanekkor 295.000 quarter.

Emelkedik az európai buzaimport

Európa e héten 1,780.000 quarter buza-t és lisztet szállított, a múlt héten 1,680.000 quarter, a múltév megfelelő időszakában 1,251.000 quarter. Az Európa felé úzó összes tengeri és közúti 6 millió quarterre emelkedtek e héten a múlt heti 5,5 millió quarterrel szemben. Szinte szokatlan az Európa felé ömölő buzáknak és lisztnek ilyen nagy emelkedése aratás előtt. Ugyanúgy Európa tengeri behozatala is emelkedett, amennyiben egy hét alatt 3,2 millió quarter tett ki, míg múlt évben ugyanekkor csak 2,4 millió quarter. 1925 november 1-től, tehát a tengeri törése óta Európába 16,4 millió quarter tengerit szállítottak a kiviteli országokból, míg múlt évben csak 11,5 millió.

Olaszországban a terméskilátások nem javultak, Franciaországban is gyenge termésre számítanak. A duna államok terméskilátása kielégítő, csak Bulgáriából érkeznek kedvezőlen hírek. Oroszország terméskilátási szintén kielégítőek. Az észak-európai államokból az esős időjárás okozta kártételről érkeznek hírek.

Egyéb gabonafélék

Általában, ami a buza-t illeti, a föld északi fél-gömbjén az aratás a tavalyihoz hasonló lesz és jobb az elmúlt öt évtized átlagánál, míg Észak- és Nyugat-Európában a többletaratás, amellyel Amerikában és talán Dél-Európában is számolni lehetne, szintén elmarad. A rozs általában rosszabb lesz, mint tavaly.

Zabot, árpát és tengerit illetően még nem alakultunk teljes képet. A föld déli feltekájén ezek a vetések általában kedvező és kielégítő körülmények között fejlődnek. Friss burgonya az éjszakai fagyok következtében némileg szenvedett. Az egyes országokban a fűvetések ennek következtében visszamaradtak, de június elején a kilátások nem voltak rosszak. Hasonlóképpen a cukorrépaállomány sem rossz és általában kielégítőnek mondható, bár egyes országokban a vetést még kellett újítani és a fejlődést a rossz idő akadályozta.

Az ipari növények

A szőlő Európában a fagyosokat szenvedett és a legtöbb államban visszamaradt a fejlődésben. Észak-Amerikában azonban az időjárás a szőlőnek kedvezett. Az olajfa ezidén rendkívül jól fejlődött, a Földközi tenger majdnem összes országaitan is bő termés várható. A komló Észak-Amerikában erősen visszamaradt, de Csehszlovákiában és Magyarországon igen jól áll. A kendervetés Irországban és Magyarországon jó, mert az utolsó májusi napok esőzése kedvező hatással volt rá. Csehszlovákiában és Romániában is az idén nagyobb kenderterméssel számolnak, mint tavaly, Franciaországban és Belgiumban azonban csak a szenvedett.

A gyapot az Észak-Amerikai Egyesült Államokban május végéig nem fejlődött jól, de június első felében nagy haladást tett. A később beállt esőzések a visszamaradt gyapotültetvényeket is nivellál-

Budapestre utazóki féláru magyar vizumot

Féláru magyar vasúti jegyet (oda vissza) július 9-26. között Kolozsváron kizárólag a Főér 1 szám alatti menetjegyirodában szerezhetik be.

ták, úgy, hogy a kilátások most javultak. A selyem-henyőtenyésztés Olaszországban és Franciaországban szintén szenvedett a fagytól, míg Japánban az időjárás kedvező volt.

Gyenge a takarmánytermés

A takarmányfajták a legtöbb európai országban

Nagyváradon 1:0-ra kaptak az Amatőrök

Rónai rugta a győztes gólt. Csak a kapus bravuroos védeése hátrította el a bécsiek súlyosabb vereségét

(Oradea-Mare Nagyvárad, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután zajlott le óriási érdeklődés mellett az erdélyi turnén lévő bécsi Amatőre nagyváradi mérkőzése a NAC—Törökves kombinált csapat ellen. Óriási meglepetésre az osztrák profibajnokságot váratlanul vereséget szenvedett. A győztes gólt az első félidő 15. percében Rónai rugta és a bécsiek hiába igyekeztek a maguk javára kierőszakolni a győzelmet, mert a váradi csapat méltó ellenfélnek bizonyult. A második félidőben különösen kidomborodott a váradiak fölénye. Támadását támadásra vezették a NAC és Törökves válogatottjai és a Cutti nélkül szereplő Amatőröket csak a csodásan védő Lohrmann mentette meg a nagyobb arányú vereségtől. A mindvégig izgalmas lefolyású mérkőzést Balogh János szövetségi bíró vezette le.

A temesvári zsidó-pörben nem hozhattak ítéletet a bírák ellentétes véleménye miatt

Harmadiknak döntőbíróvá vonnak be a büntelőtanácsba. Izgalmas lefolyású volt a tegnapi éjszakai tárgyalás

(Timisoara Temesvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amint az tegnap jelentette az Uj Kelet, tegnap este folytatta a temesvári törvényszék Parchescu büntelőtanácsa Reiter Ernő és társai büntetőpörének tárgyalását. A tárgyalás, amelynek hímenetele elé az egész ország hatalmas érdeklődéssel tekint, a késői órák elenzere is feltűnően nagy látogatottság órák örvendett. A hallgatóság tulnyomó része diákokból rekrutálódik.

Nem volt önvédelmi szervezkedés

A védők közül elsőnek dr. Schimmerling Ármán, Reiter Ernő elsőrendű vádlott védője tartja meg védőbeszédét. Mindenekelőtt kijelenti, hogy Besliu diák sérülését valamennyi vádlott mélyen bánja és sajnálkozásuknak ad kifejezést. Magdöntő azonban védelem ellen emelt felbujtási vádat, mert bizonyítja, hogy az önvédelmi szervezkedéssel vádlott ifjakat december 10-én este megbírszólásra hívták össze, holott az emlékeztetés összetűzés 9-én történt meg. Világosan kimutatja bizonyítékai alapján, hogy sárdósosság esete semmiesetre sem fo-og fenn és ezért kéri védelem felmentését.

Dr. Molnár Gyula, Oesterreicher Gyula védője emelkedik ezután szóra. Kijelenti, hogy ez ő szerepe igen egyszerű, mivel Oesterreicher Gyulát egyetlen tanu sem ismeri fel. Sehol nem látták, sőt fel kell hívnia a bíróság figyelmét arra, hogy ne üljön fel egy olyan vádnak, amellyel bennünket, zsidókat soha sem illettek. Ez a város mind'g a faji és felekezeti béke vára volt és ne feledje el a románság, hogy a mindig lojális temesvári zsidók nagy áldozatokkal felépített iskolájukban évek óta tanítják a román kulturát. Darútság a diákhallgatók között.

Jelentkezzenek a liceumi támadók

Dr. Ungár Adolf, Oesterreicher Rozsó és Weinberger Jakab védője bizonyítja a vád alaptalanságát. Kijelenti, hogy a vádirat inkább regénybe illő és hiányzik belőle a logikai összefüggések. Nem térhet ki a körülmények magyarázása elől, és a december 10-iki események körülményeinek megvilágítása elől. Sajnálattal kénytelen megállapítani, hogy a liceumi támadók és azon diákok közül, akik a tanuk állítása szerint állandóan inzultáltak zsidó és nem zsidó embereket azon éjjelen, egynek sincs bátorsága tettét nyíltan bevallani és jelentkezni. Védenecit azzal vádolják, hogy az egyik rendőr bottal látta éjjel őket. Ilyen alapon például nyugodtan elítélhetné őt is a törvényszék, mert ő is bottal jött a tárgyalásra.

A régi és a mai diákmozgalom

Nagy érdeklődés közepette kezdi meg védőbeszédét Simon Mateu, Gottlieb Imre vádlott védője. Védőbeszédének megkezdése előtt szinte megrohanja egy nagyobb csoport elött, szinte bizonyítja, hogy a vád a tárgyalás során megdőlt, összehasonlítás terz

a májusi rossz időjárásról szenvedtek. Az első szénararítás a tavalyinál rosszabb és a rétek soványak voltak. Június első tíz napjában azonban javulás állott be. Dél-Európában a rétek kedvezően fejlődtek, míg az Egyesült Államokban oly rossz volt a fejlődés, mint amelyet már évek óta nem jegyeztek fel, így a szénararítás nagyon gyöngye lesz.

saját ifjúsága és a mai egyetemi ifjúság mentalitása és magatartása között. 1906-ban a román ifjúság nemzeti mozgalma, valamint a Jorga bukovinai utazása alkalmával rendezett tüntetés az igazi és meleg patriotizmus megnyilatkozása volt. A háború után egy mozgalom ütötte fel fáját az országban, amely a zsidó-ágot akarja bünbakul állítani minden rossznak és eszköze a rombolás. De ez a rombolás árt az ország jóhírnevének és romja hitelét a külföld közvéleménye előtt. Bémintólag hat nemzetgazdaságunkra, kereskedelmünkre és iparunkra. „Késégbavonom ennek a mozgalomnak a hazafias voltát.”

Kitör a botrány

E szavak hallatára óriási zaj, lármá, füttyülés keletkezik a teremben. Az elnök idegesen csenget, majd a legerélyesebben figyelmezteti a hallgatóságot, hogy viselkedjék rendesen, ellenkező esetben kénytelen volna a törvény által előírt szankciókat haladéktalanul foganatosítani. Kéri a védőt, hogy ne térjen el a tárgytól és ne védje sem a románságot, sem a zsidóságot. Az elnök a kijelentése után az egyetemi ifjúság óriási szimpátiatüntetését rendez mellette.

Dr. Ungár Adolf szólal fel erre és a következőket mondja:

— Elnök ur! Ha így állanak a dolgok, úgy én visszalépek, mert 25 éves ügyvédi gyakorlatom alatt még nem fordult elő, hogy a hallgatóság büntetlenül ily brúszkül avatkozzék bele a tárgyalás menetébe.

Elnök felszólítja, hogy jelentkezék az, aki közbekialtásaival zavarja a tárgyalást. Senki nem jelentkezik. Az elnök rendelkezésére négy fegyveres fogházor helyezkedik el a hallgatóság között, hogy figyelemmel kísérje a rendezavarókat.

Matei befejezi beszédét, majd a reprikákra kerül sor. Dr. Luchiciu a megsérült diákok jogi képviselője jelenti be kártérítési igényét 220 ezer lej összeg erejéig éspedig 20 ezer lej Besliu és Nicolau elszakított ruhájáért, 200 ezret pedig Basliu orrosontjának deformálásáért kártérítésül.

Nincs ítélet

Éjjel 12 óra előtt néhány perccel a bíróság ítélethozatalra vonul vissza. Egynegyedérai tanácskozás után rendkívül feszült atmoszférában hirdeti ki Parchescu elnök a bíróság határozatát. A bíróság határozata szerint, miután a tanácsstagok teljesen ellentétes álláspontra helyezkedtek a vád kérdésében, egy harmadik tanácsstag bevonását látja szükségesnek, aki előtt az egész főtárgyalást megismétlik. Az újabb tárgyalás időpontját később fogja nyilvánosságra hozni a bíróság.

A tárgyalás után Botz ügyvédet egy csoport egyetemi hallgató vette körül és fenyegető magatartást tanúsítva vele szemben, felbosszúságra vonták védőbeszédének egyes kitételeiért. A megtámadott ügyvédet megszorult helyzetéből egy katonatiszt segítette ki. S. G.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Duse Eleonora, a vallásos nő

A lipcei Insel-Verlag a napokban hozta ki „Eleonora Duse” címen a nagy tragikára vonatkozó jellegzetes emlékeket. A könyv azt az impressziót kelti az olvasóban, hogy Duse nemcsak zseniális művész volt, hanem emberi zseni, aki új stílust alkotott és aki a színjátékot valóságos forradalmasította. Amit adott és teremtett, azt lehetetlen volt utánozni és lehetetlen volt tanítani. Megjelenése a művészetben pedig a fölmagasztosult és megtisztult emberiséget jelentette.

A könyv tulajdonképp részében nem is annyira Duseről, a művésznőről számol be, mint inkább Duse tragikus egyéniségéről. Gyöngéd intimitásokat közöl, nagyon bensőséges imádatokkal a könyv írója Eduard Schneider, aki maga is nagynevű francia dramatikusan és egykori barátja volt a nagy művésznőnek. Az egész könyv úgy hat, mint örökzöldből font koszoru az azelőtti temető csöndes sírján, egy lázasan fölégett élet utolsó sóhaját rögzíti meg. Kimondhatatlan szomorúság és a mártír tragikumára vonul végig ezen a könyvön. Nem a fiatal Duse, hanem az öregedő, a rezignált, az utóljára felcsudó asszony, aki kétségbeesetten és minden segítség híján menekül át a tengersen Páriburgba, ahol hirtelen meghal. Eduard Schneider azzal való dolga az oltás közéletet, hogy Eleonora Duseval szemben hidegen és érzéktelenül viselkedett annyira, hogy a legkeserűbb anyagi gondokat sem hárította el a művésznőről.

Duse Eleonora nem volt világias nő. Idealista volt, felülről gyarmak, szenvedélyes, soha nyugalom nem találó szívű. Egy alkalommal, amikor nagy csalódás érte, így kiáltott fel: „Már husz évvel ezelőtt meg kellett volna halnom!” Egy időben visszavonult a színpadtól és amikor ismét föllépett, már egy más világ állott előtte. A könyv közli azokat a főnyelvi-fővételeket, amelyek ebből az időből származnak. But, összeesett vonások, egy papnő komoly felelősségteljes vonásait látni rajtuk. Látjuk, a művésznő még mindig arról álmodik, hogy az embereknek új nemességet kölcsönözzen művészetével. Legkedvesebb szerepe Ellida volt, a tenger asszonya, aki egyre várja a nagy csodát. A csoda azonban nem teljesült soha. Beszédeiben és leveleiben egyre panaszkodik, egyre reménykedik. A művészet nagy kinszenvedés volt számára és úgy érezte, hogy hivatása nem más, mint szenvedni az emberiségért és ez volt gyökere misztikus vallásosságának. A zenében, amelyet rendkívül szeretett, Beethovennel tartott rokonságot, a filozofusok közül pedig Friedrich Nietzschével. Igaz hívő volt és ezért nem szerette a hívős szkeptikusokat, mint például Anatole Franceot.

A könyvnek dokumentális értéke főleg az, hogy minden emberi vonást, ami csak föllehető volt Duseban, a szerző kivetíti az olvasó számára. Duse szeréről ezeket írja: „Soha nem festette magát és ezért túlzottan sápadtnak mutatott a színpadi világítás. Ez a záppadt arc egy egész világ volt, amelyben a művésznő belső erőt fölbukkantak és eltűntek nyugtalan változatban, mint villámok és tűnő árnyak.” Félénk és magányos természet volt, hónapokra eltűnt nemcsak a színpadról, hanem kisszámú barátjai elől is, akik hiába érdeklődtek utána. Némelykor elmúltak hónapok, hogy egyáltalán nem írt... Flórencében, Valencében, sőt Azoóban a saját lakásán kívül egy hotelszobát is rezerváltak állandóan számára. Ha otthon volt, a butorait állandóan egyik szobából a másikba hordatta. Ágya mindennap máshol állt, legtöbbször a szoba közepén. Egy időben Flórencében három lakása is volt és kettőt egyáltalán nem használt.

— A boldogság mindig a túlsóparton van — mondotta egyszer.

Ezek a szavak fejezik ki legjobban Duse Eleonora életét és sorsát. H. M.

THOMAS MANN NOVELLÁT IR „JÓZSEF ÉS TESTVÉREI”-RŐL. Thomas Mann, az ismert német író Maurus Fontanának a legközelebbi terveiről beszélt. „Legközelebb több történelmi novellát fogok írni — mondotta Mann

— első novellám 1400 évvel k. e. korból ír a kanaanita egyiptomi kultúra korszakából. A novella a „József és testvérei”-ről ránk maradt legendákat öleli fel. De nem a legendát vetem újra papírosra, nem a mythost írom meg, hanem igyekezem ezt a történetet úgy visszaadni, amint az tényleg megtörténhetett. „József és testvérei” hatalmas és kimeríthetetlen téma. Az emberi őstörténetről Ábrahámig, az első törvényhozóig, amint itten a keleti kultúrák vágják egymást, ahogyan Baalt Jehova ellen uszítja, minderről egy „Zauberberg” terjedelmű regényt tudnék írni. De nem is gondolok erre. Ha érinteni is akarom mindezt, nem akarom felhengerelni. Ami engem különösen érdekel ebben a témában, az Józsefnek az egyiptomi

udvarba való bevonulása, ahol egy egészen határozott Faráóval megosztózik az uralomban. Nem olyan Faráóval amilyen a mi legendavilágunkban él, hanem egy olyan meghatározott egyéniségű Faráóval, aki környezetének épolyan centruma, mint József az ő környezetének. Ebből a találkozásból nem két ember, hanem két kultúra, két vallás emeltette nyilik. El sem mondhatom, mennyire vonz engem ezekben a novellákban a vallási rész. Az utóbbi időben a vallás különösen erős vonzerőt gyakorol reám és azt hiszem, hogy ez nem véletlen, hanem szükségesség. Egyáltalában a vallásosság fogja a mi egész jövőnköt meghatározni. Az ateizmus bármilyen formában lejárt.”

Gajda tábornok szabadságolása: Benes és Masaryk győzelme a fascisták felett

A klerikálisok is elpártoltak Gajda mellől. Még szenzációs események várhatók a vezérkari főnök szabadságolásával kapcsolatban

(Prága, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet már tegnapelőtti számában beszámolt arról az afferről, mely Gajda tábornok, a cseh hadsereg vezérkari főnöke körül támadt s mely azt eredményezte, hogy a híres tábornokot, a cseh légiónok megteremtőjét, hirtelen szabadságolták.

A szabadságolással kapcsolatban sokféle verzió került forgalomba, amelyek közül a legérdekesebb kétségtelenül az, amelyik Gajda menesztését egy orosz kémkedési ügyvel hozza kapcsolatba. Gajda állítólag párisi tartózkodása alatt — mint a felső francia hadiskola tanulója — egy francia haditervet adott el az orosz bolsevistáknak.

Mindazek a verziók azoaban — minden valószínűség szerint — kombinációk, amelyek a szabadságolás valódi okát akarják elleplezni. Gajda tábornok szabadságolása voltaképpen a cseh demokrácia győzelme a fascisták fölött, mert hihetetlen volna elképzelni, hogy Benesék egy olyan népszerű embert, mint Gajda, szabadságolni mertek volna, ha nem éreznék maguk mögött a demokratikus erők hatalmát, amelyre Gajdával és a jobboldali diktatúrát kívánó pártokkal szemben támaszkodhatnak.

Gajda szabadságolása, helyesebben menesztése: Masaryk elnök presztízisének orvitatlanúságát jelenti. Azok, akiket a fascisták heves gesztusai és okvetetlenkedései első pillanatra

megrémítettek, — most lá hatják, hogy Csehszlovákia eddigi erőviszonyaiban lényeges eltolódás nem állt be. A parlamentarizmus és demokrácia egyelőre sérületlenül került ki a viadalból, melyet a Gajda tábornok körül csoportosuló fascistákkal kellett megvívnia.

Gajda szabadságolásával a küzdelem még nem érkezett el utolsó fázisához. A kormányhoz közelálló politikai körök véleménye szerint a nagy tisztogatásnak egy a katonai vezetőségben, mint a politikai expositurák körében még nincs vége és már a legközelebbi időben újabb szenzációs meglepetések várhatók.

Természetesen azzal is számolnia kell, hogy szélső jobboldali körökben sem fognak — minden további nélkül — belenyugodni Gajda bizonytalan időre való szabadságolásába és minden erővel, esetleg tavargások árán is kísérletet fognak tenni arra, hogy Gajdát reakcióválasszák. A jelek szerint azonban ez aligha fog sikerülni, annál is inkább, mert még a klerikálisok is elpártoltak mellőle, mióta kiderült róla, hogy nyíltan a fascizmus mellé állott.

Legújabb hírek szerint Gajdát katonai attaséként Parisba, vagy Tokióba fogják küldeni. Mindenesetre Gajda menesztése egy szédületesen karriér letörést jelenti. Ő volt Európa legfiatalabb vezérkari főnöke: 34 éves volt.

A cseh baloldali pártok körében Gajda tábornok szabadságolása nagy magnyugtást és meglepődést keltett.

Az öregség valamennyi tüneteit, mint vérelmeszesedést, köszvény- és rheumát, vese- és hólyagbántalmakat meg lehet szüntetni és a legegyszerűbb és leghatásosabb módon le lehet küzdeni

Prof. dr. Páter-féle Arteriosklerozis-teával

Prof. dr. Páter-féle Köszvény- és rheuma-teával

Professor dr. Páter-féle Vese- és hólyag-teával

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák tekeres- és dobozcsomagolásban vannak forgalomban. Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekerescsomagolást, hosszabb használatnál mint előnyösebb, a dobozcsomagolás ajánlatos (3¹/₂-szeres tartalom, 20⁰/₀-os ármegtakarítás).

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

Csillag gyógyszerár, Braşov, Hosszu-utca 14. szám.
Kérjének ingyen ismertető-könyvecskét. — Vezérképviselő: **Amphora R. T., Braşov.**

AZ
Gé
A

(Newyorki...
tol.) A lake
minden képt
most bontak
sonló katasz
jegyzett föl

Szemtan...
következtébe
adják elő a
Szombat...
majdnem ne
kete felhők
dászterü...
íjesztő gyors
célú épület
lánkokká
hogy nagyo
hirtelen, az
félelmetes
rázkódatta
mulva köve
pültek fel
kat követte,
ről pedig g
nyatos erőve
ségben tölcs
natok alatt
den egyes p
val, biztosra
tűtött be,
főraktár kö
nyára a fa
ekrazitba és
ez idézte fö

Denmar...
képét mutat
halottak, az
szenesedtek
lehetetlenné
amely vélet
föltött cirkál
tűlöket a l
hogy a piló
mástól kilon
tés, amely
nem is létez
les, jó orsz
autók és ut
ben arra jár
a mandwall
pusztult. H
pillanatok
banó anyag
tották. Mst
éppen záró
nát az iskol
tenitők és
életüké.

Gé...
Amikor n
lapok külön
autószlopol
helyére. A
ban futatla

Cas
Cluj, C

szó
v

Ujabb robbanások az amerikai municióraktárban

Gépfegyverrel és gázzal védokeznek a fosztogatók ellen. A denmarki robbanás a világ legnagyobb katasztrófája

(Newyork, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lake denmarki municiótelep robbanása minden képzeletet felülmúló borzalmaságai csak most bontakoznak ki teljes valóságukban. Ha hasonló katasztrófát az Unió főnállása óta nem jegyzett föl az Egyesült Államok története.

Hogyan keletkezett a robbanás?

Szemtanuk, akik valami különös véletlen következtében nem vesztették életüket, így adják elő a robbanás előzményét és lefolyását:

Szombaton — mint az utóbbi hetekben majdnem naponta — délután négy óra felé fekete felhők vonultak el az égen. Felhőszakadással eső keletkezett és a villámcsapások ijeszítő gyorsaságban kergették egymást. A munició épület közelében lévő park százados fáit szilánkokká vágta a villám, anélkül azonban, hogy nagyobb kárt okozott volna. Öt órakor hirtelen, amikor a vihar mintha elült volna, félelmetes robbanás keletkezett, amely megrikkodtatta magát a földet is. Néhány pillanat múlva kövek, rudak és egész épületrészek repültek fel a levegőbe, egyik robbanás a másikat követte, egész raktárak repültek fel, felülről pedig gránátok és srappelvek vágódtak iszonyatos erővel a földre, ahol több méter mélységben tölcsezt vájta. Minden élőlény pillanatok alatt elpusztult. Minthogy a telep minden egyes pavilonjával volt látva villámhárítóval, biztosra veszik, hogy a villám nem ide ütött be, hanem valamelyik fára, amely a főraktár közelében állott. A villámcsapás bizonyára a fa közelében lévő ládába csomagolt akrazitba és kémiai anyagokba csapott be és ez idézte föl a katasztrófát.

A pusztulás arányai

Denmark környéke a pusztulás irózatosa képét mutatja. Egész erdők szénrétegévé és halottak, amelyeket megtaláltak, egészen megsemmisültek. Ez a körülmény a boncolást szinte lehetetlenné tette. Egy katonai repülőgép, amely véletlenül abban az időben Denmark fölött cirkált, darabokra szaggatódott. A bentlőket a légnyomás széjjelzakította annyira, hogy a pilóta és kísérőjének testrészeit egy másfél kilométerre találják fel. A vasúti töltés, amely Dowart összekötti Newyorkkal, már nem is létezik, ugyancsak elpusztultak a széles, jó országutak is és váltak együtt mindazon autók és utasok, akik a szerencsétlen percekben arra jártak. Egy kiránduló tömeg, amely a mendvalli erdőben ebédjét főzte, teljesen elpusztult. Husz fiatalember és ugyannyi lány pillanatok alatt halt meg. Holttestüket a robbanó anyagok a felismerhetetlenségig eltorzították. Maundfarm közelében a gyermekek éppen záróvizsgát tartottak, amikor két gránát az iskolaépületbe csapódott. A gyermekek, tanítók és szülők pillanatok alatt vesztették életüket.

Gépfegyverrel és gázzal a tömeg ellen

Amikor megtudták Newyorkban rádió és a lapok különkiadásai révén a katasztrófát, egész autószozlopok rohantak a szerencsétlenség színhelyére. A tengerpartról a fürdőzők fürdőruhában futottak a borzalmak színhelyére és annak

Casa de Lipsca
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 5.

Telefon 5-19

Románia legnagyobb szőrmegyáruháza ismét megnyílt Világvárosi szinten álló engross raktár

ellenére, hogy még mindig tartani kellett ujabb robbanásoktól, az emberek ezrei mégsem akarták elhagyni a katasztrófa színhelyét. A katonák és rendőrök, akiket kirendeltek, gyöngének bizonyultak a rend fenntartására. Csak

Averescu miniszterelnök szeptemberben találkozik Csicsserinnel

Rómában megkötik az orosz-román egyezményt

(London, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes tervről ad hírt az angol külügyminisztérium felhívatalosának, a „Daily Telegraph”-nak rendkívül jólétesült diplomáciai munkatársa. A híradás szerint Olaszország diplomáciája a legutóbbi időben nagy erőfeszítéseket tesz, hogy Róma égisze alatt közeledést hozzon létre Oroszország és Románia között a két ország viszonyát állandóan zavaró beszarabiai kérdésben. Gróf Manzoni, Olaszország moszkvai nagykövete már régebbi idő óta folytat tárgyalásokat ebben a kérdésben Csicsserin orosz külügyminiszterrel, amelyek már eddig is olyan kedvező eredményre vezettek, hogy minden valószínűsége megvan annak, hogy szeptemberben, amikor Csicsserin Rómában lesz Mussolinivel való tárgyalások céljából, oda fog érkezni Averescu tábornok, Románia miniszterelnöke is és Mussolini személyes közvetítésével létrehozják az orosz-román megegyezést. Az olasz közvetítésnek tudja be a „Daily Telegraph” azt is, hogy a román-országi határon az utóbbi időben lecsendesedett a helyzet és teljesen megszűntek a napi rendszeres határvillongások. Olaszország fáradozása egyébként csak egyik lépcsője annak a politikának, amellyel a fascista kormány átvenni igyekszik azt a szerepet a kizárt politikájában, ami eddig Franciaország kezében volt.

Budapestet letartóztatták a Gerő & Friedmann cég megszökött tulajdonosát

Friedmann Sándort másfél évi bujkálás után rendőrileg visszatoloncolták Nagyváradra

(Oradea-Nagyvárad, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyvárad gazdasági és társadalmi köreiből keltett ma az a hír, hogy Budapestet elfogták a Gerő és Friedmann szállító cég egyik volt főnökét, aki Nagyváradról rengeteg üzletfelének megkárosítása után megszökött.

Mintegy másfél évvel ezelőtt egész Erdélyben nagy feltűnést keltett, hogy Friedmann Sándor, a Gerő és Friedmann cég társfőnöke hirtelen eltűnt Nagyváradról. A jónévi szállító cég főnökéről, akit addig általában korrekt üzletembernek hittek, egyre különösebb hírek kezdtek forgalomba kerülni és amikor az „elutazott” Friedman távollmaradása már kinosan hosszú időre húzódott el, a feljelentések egész özöne érkezett ellene a nagyvárad rendőrséghez. A diszkrecióval vezetett nyomozás csak hamar megállapította, hogy Friedmann Sándor rengeteg üzletfelét károsította meg kisebb-nagyobb összegekkel. Különösen tekintélyes

később, amikor a katonaság erősítést kapott, lehetett kordont vonni. A katonai parancsnokság másnap szigorú rendeletet adott ki, amely szerint senkinek a kordont katonai igazolvány nélkül nem volt szabad átlépnie. A katonai csapatokat felhatalmazták arra, hogy szükség esetén, ha a kordont a tömeg áttörné és fosztogatni akarna, gépfegyverrel és gázzal tisztítsák meg a színteret.

Ujabb jelentések szerint a robbanások egyre megismétlődnek, ami a mentési munkálatokat nagyon megnehezíti.

károsodás érte a „Fenokommercia” vállalatot, amelynek több, mint negyedmillió lejét vitte el Friedmann. Hivatalos megállapítás szerint Friedmann Sándor összesen körülbelül 750 ezer lejjel károsította meg az üzletfeleit.

A nyomozás befejezése után a rendőrség az ügy akáit a belügyminisztériumhoz küldte fel, amely a külügyminisztérium intervenciójával felkérte a budapesti rendőrséget, hogy tartóztassa le és szolgáltatassa ki a megszökött Friedmann Sándort. A budapesti rendőrség azonban sokáig nem birt Friedmannnak a nyomára jutni. A héten aztán váratlanul mégis kézrekerült a megszökött szállító, akit egy magyar detektív ma Bors határállomáson átadott a román hatóságoknak. Friedmann már bezárították Nagyváradra, ahol elfogatása nagy érdeklődést váltott ki a károsultak között, akik remélik, hogy másfél év után legalább részben visszakapják a pénzüket.

Egy amerikai pénzcsoport ajánlatot tett Kolozsvárnak a földgáz bevezetésére

A bukaresti vizsgálóbizottság nem döntött a gázgyár ügyében

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amint az Uj Kelet elköneke jelentette, tegnap délelőtt Kolozsvárra érkezett a legfőbb energia-bizottság két megbízottja: Polizu és Azopu mérnökök, hogy a kolozsvári városi tanács előterjesztése alapján a gázgyár ügyében a vizsgálatot megejtse. Amint azt megírtuk, a város tulajdonát képező, de egy belga konzorcium üzemelésében lévő gázgyár vezetősége az utóbbi időben azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy engedélyezze a gáz egységárának közlésekre 6-9, magánosoknak 9-12 lejre való felemelését. A kolozsvári gázgyár kérdés nem újkeletű. A gázszolgáltatással már évek óta állandóan baj van és a gyár vezetői ellen tömörkedő panaszerült fel. Hol a gáz előállításához szükséges szénrel volt baj, hol pedig a gáz árának megállapításával.

Ugyanis a gázszolgáltatás évről évre rosszabbodott, viszont a gyár minduntalan az egységárak emelésén fáradozott. A gyár igazgatósága azzal indokolta az emelési kéréseket, hogy másképpen nem tud a gázszolgáltatásnak rendszeresen eleget tenni, a város közönsége viszont azért tagadta meg, mert sokszor hiába nyitotta

ki a gázcsapokat. Ebben a circulus vitiosusban végül is csak a város érdekei veszettek, mert időközben a vezetékek csaknem a használhatatlanságig tönkrementek.

A legutóbbi emelési kéressel kapcsolatban a város technikai osztályának vezetői vizsgálatot tartottak a gyárban, amely megdöbbentő eredménnyel végződött. Megállapították ugyanis, hogy a gyár vezetőségének bünyösen könyvelmi gazdálkodása eredményeképpen a gyár üzembereendezése, felszerelése a legel hanyagoltabb állapotban pusztulásra van ítélve. Ugyanily sorvár a vezetékekre is. A vizsgálat eredménye alapján a tanács elhatározta, hogy a gyár ár-emelési kérését nem teljesíti, sőt javaslatot tesz a legfőbb energia-bizottsághoz, hogy a belga csoporttal 41 év előtt kötött szerződést, amelyből még 9 év van hátra, bonítsa fel és a gyárat adják azonnal a város tulajdonába és így akadályozzák meg az üzem teljes pusztulását.

Az ügyben tegnap délután anként volt a város rosházán a bukaresti delegátusok jelenlétében. A gázgyári vizsgálat eredményéről Blankenberg ipartügyi feltgyelő referált.

A vállalat azzal védkezett, hogy az alacsony gázárakból nem tudja kellőleg üzemben tartani a

egy egészen ha az uralomban, a mi legendavilág meghatározott részének épolysn környezetének ember, hanem tje nyilik. El engem ezek sz. Az utóbbi vonzerőt gyaz ez nem véle. Egyáltalában a jőzőket meglyen formában

k felett vek várhatók

k, hogy Cseh- lnyeges el- mentarizmus és került ki a nok körül cso- givnia. szádelem még A kormány- slemény: sze- a katonai va- positurák köré legközelebbi tések várhatók. lnia kell, hogy fognek — min- odni Gajda bi- sába és min- rán is kísérle- dát reaktívál- ez aligha fog még a kleri- nióta kiderült néllé állott. at katonai at- fogják küldeni. egy szédülete- volt Európa éves volt. ben Gajda tá- agnyugvást és

Mo nban, Csak előnyösebb, a kaphatók. unkhoz: szám. Braşov.

gyarat. A bukaresti kiküldöttek, akiknek véleménye ebben a konfliktusban feltétlenül döntő sullyal bír, meghallgatták a különböző előterjesztéseket és jegyzőkönyvet vettek fel a tapasztalatról. A jegyzőkönyv alapján a minisztérium, illetve a központ-energia-bizottság fog dönteni. Sokkal nagyobb sullyal bír azonban az a bejelentés, amelyet Mihali dr. polgármester tett a földgáz bevezetésére vonatkozólag.

A polgármester bejelentette, hogy a városi tanácsostoz nemrégiben ajánlat érkezett egy amerikai pénzcsoporthól, amely hosszabb lejáratu koncesszió ellenében arra vállalkozott, hogy Tordáról bevezeti

a földgázát Kolozsvárra. A polgármester közölte, hogy az ajánlattevő konzorcium most tanulmányozza a régebbi ajánlatok feltételeit és rövidesen konkrét és precíz ajánlatot fog tenni. Mihályi polgármester előterjesztését nagy érdeklődéssel hallgatták a bukaresti kiküldöttek is, megígérve, hogy a központi energiabizottságnál pártolólággal terjesztik elő az amerikaiak ajánlatát. A bukaresti mérnökök egyébként Kolozsvárt tartózkodásuk alatt megvizsgálták a gázvezetékeket is és véleményük az, hogy nagyobb arányú javítással a vezetékét alkalmazására lehetne tenni a földgáz vezetésére is.

Még mindig homály fedi Boris bolgár király külföldi utjának célját

Liapcsev miniszterelnök távirata a „Neue Freie Presse“-ben.

(Bécs, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A cseh távirati iroda jelentése szerint a bulgár sajtó élénken kommentálja Boris király külföldi utazását. Az újságok teljesen egyetértenek abban, hogy az utazás összefügg a király közeli nőülvételével. Hivatalos körök teljes titoktartást tanúsítanak. A nagy nyilvánosság mindenebélőtt az olasz király kisebbik leányának, Giovanna hercegnőnek a nevét emlegeti és azt állítják, hogy Boris királyt az a osztrák herceg, akinek felesége az elhunyt bolgár királyné nővére, hívta meg, hogy néhány napot felsőolaszországi birtokán töltsön. Liapcsev miniszterelnök a cseh távirati iroda levelezőjének kérdésére azt felelte, nem mondhat egyebet, csak azt, hogy Boris király benne van a házasanal dök korában és az olasz királyi családnak pedig van egy eladó leánya.

Tekintettel azokra a különböző hírekre,

Harminc betörést ismert be

az ügyészségi fogházból megszökött Josan Stefan

Közel egymillió értékű lopott holmit szedtek össze a megszervezett orgazdától

(Cluj-Kolozsvár, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Legutóbbi számában az Uj Kelet megemlékezett arról, hogy Minzu kolozsvári detektív előgta Josan Stefan szökött fegyencet Kardosfalva közelében. A vallomás alkalmával kiderült, hogy Josan az utóbbi időkben elkövetett sorozatos betörések szerzőjével azonos és a nem mindennapi büntögnék igen sok értékes részlete pattant ki a büntetői osztály mai nyomozásának kapcsán.

A „hüségese“ szerető

Josan még a mult évben több betörést követett el Kolozsváron és ezért a törvényszék két és fél-évi börtönrre ítélte el, Josan azonban börtönéből megszökött és a körülmények arra mutattak, hogy csakis külső segítséggel tudta végrehajtani ezeket. Cotz Jonel szubkomisszár vette kezébe az ügyet és a gyanuja Jure Marcella ellen irányult, aki Josan- nak éveken keresztül szeretője volt. A nő természetesen tagadott és sirva esküdzött, hogy Josant már nem nem szereti és nem segített neki a szökésben. Cotz szubkommisszár kérdéseire azonban bevalotta, hogy bár nem ő mozdította elő Josan szökését, de arról van tudomása, hogy Josan hol szokott időnként tartózkodni és megígérte, hogy erről értesíteni fogja a rendőrséget. Szavát részben be is tartotta és néhány nap múlva bejelentette rendőrségnek, hogy Josan hol tartózkodik és mikor visz neki ételt. Azonban csodáltozóképpen a rendőrség mindannyiszor órákkal később érkezett a helyszínre és Josant nem sikerült kézrekeríteni.

Cotz rendőralapítvány ezután figyelni kezdte a betörő szeretőjét és Josan mégis a rendőrség keze közé jutott.

30 betörés, 4 büntetés, 70 orgazda

Cotz szubkommisszár folytatta le a kihallgatást, amelynek során sok szenzációs betörés és büntető elkövetése bizonyult Josanra. Elmondotta, hogy betöréseit nem egyedül követte el és büntetésait megnevezte Laskovics Péter, Pop Sándor és felesége, Macut Docha személyében, akiket azonnal le- tartóztattak. Harminc betörést ismert be. Hogy hol követte el betöréseit, nem tudta megvallani és Cotz szubkommisszár kíséretében végigjárta mindazon helyeket, ahol az utóbbi időkben betört. Többek között Josan követett el betörést Király könyv kereskedőnél, báró Tissenhausnál, Veress László- nál, Peille Ernő újságírónál, Szigethy mézárósnál, Cornea Emil igazgatónál és még nagyon sok helyen. Voltak a hárosulak között olyanok is, akik

amelyek Boris bolgár király utazásával kapcsolatban szárnyra keltek, a „Neue Freie Presse“ szerkesztősége is Liapcsev bolgár miniszterelnökhöz fordult felvilágosításért. Liapcsev ma Szófiából a következő táviratot küldte a nagy bécsi lapnak:

Szófia, július 15

Boris cár, akit a nép őszintén szeret és a hadsereg nagyrabecsül, sohasem hagyta volna el hazáját még rövid időre sem, ha nem lett volna bizonyos abban, hogy hazájában, amelyet egész szívvel és lelkével szolgál, távolléte alatt is teljes nyugalom lesz.

Ófelségének többbetes távolléte bizonyosság arra, hogy Bulgáriában rend és nyugalom uralkodik és a jövőben is urakodni fog, dacára ama körök kívánságának, amelyek a legfantasztikusabb híreket terjesztik rólunk. Liapcsev

csak a helyszíni szemle alkalmával jöttek rá a lopásra és utólag jelentették fel a rendőrségen Josant. Tegnap 13 ilyen károsult tett feljelentést.

A rendőrség büntetői osztálya valószínűsít, hogy a lopásokhoz hasonló a sok felhalmozott lopott áru. Josan nem volt válogatós. Fehérneműtől és bányabőr-bundától kezdve, szalonától és libasírig minden elmozdítható tárgyat ellopott. Az elrabolt holmik értéke megközelíti az egymillió lejt. Josan elmondotta, hogy a holmikát orgazdáiról értékesítette, akiknek a száma hetven. A rendőrség beidézte mind a betvenet és jó időbe telik, amíg valamennyi valaműsét jegyzőkönyvbe foglalják.

„Orgazdák szervezete“

Az orgazdák között vannak olyanok, akiket nem először látott a rendőrség vendégül. Az ügy érdekessége az, hogy Josan ugy szervezte meg orgazdát, hogy társulmány cikkeket tudtak értékesíteni. A rendőrség erőlyes intézkedéseket léptet életbe az orgazdák utóbbi időben rohamosan növekedő számának csökkentésére.

Josan Stefan kihallgatása után az ügyészségre kísérték és újra elfoglalta börtönében a régi helyét.

— **Kitört a Vezuv.** Rómából jelentik: A Vezuv környékén rendkívüli pánik tört ki, mert a vulkán forró lávát dobott ki magából. A parasztek rémülten menekülnek.

* **Palesztinába készül?** Akkor már most rendelje meg a legújabb magyarul Palesztina-Egyiptom Utmutatót (Baldecker) az Uj Kelet könyvosztályánál. Ára vászonkötésben, 200 lej.

Kérje

mindenhol Dreher-Haggenmacher
sörgyártmányait!

Márciusi világos

Dacia extra special.

Bavaria dupla maláta.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemesi erdeiyi és házasági zsidó ság naplójára szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marlon Ernő felelős szerkesztők Dr. Marlon Ernő az Uj Kelet síkkeitnek utazóműködésével a legújabb megjelölésével segédjének meg.

A mai naptár

Péntek

5686. Ab 5.
1926. július 16.

Tekintetes Söhivatal!

Cluj-Kolozsvár, július 15.

Mindössze két rövid megjegyzésem van.

Az egyik:

A lapok hozták, hogy a Lupu dr. sajnálatos incidense abból származott, hogy a temperamentumos Lupu a szónoki emelvény felé rohant, — mire egy kormányparti képviselő azt hívé, hogy Lupu a lelépő szónokot akarja inzultálni, megelőzte őt ebben a szándékában.

Az eset élénken emlékeztet arra, amikor egy feldult külsejű ur rohant végig a Budapest keleti p. u. indulás előtt álló vonata mellett és torkaszakadtából ordította:

— Kohn! Kohn!

Az egyik fülke ablakán erre kihajolt egy utas. A feldult ur odaugrott és hatalmasan pofonvágtá.

— De uram, engem Schwarzknak hinak! — ordította az inzultált utas.

— Akkor miért hajolt ki az ablakon?

A másik eset a lejről szól.

Hogy nemrégiben mekilendült a lej, óvatos körgazdászok aggodalmasan hangoztatták, hogy a tulgyors emelkedés nem jó, lassabban kell ezt csinálni. Es valóban, a lej, mint egy jó fiú, már 230-ra is visszaesett... Csak ugy ne járjon, mint a his fiu a barométerrel.

A kisfiu ugyanis komoly képpel jelentette az apjának:

— Apuskám, a barométer esett!

— Jé, fiackám.

— De nagyon esett!

— Nem baj, fiam.

— Ugy leest, hogy eltört...

... Hát ez tényleg nem volna jól.

Teljes tisztelettel

Drót Mór

— **Elutazott a király.** Bukarestből jelentik: A király ma este 10 óra 40 órakor utazott el Szinajából. A pályaudvaron a kormány összes tagjai és számos képviselő vettek búcsut az uralkodótól. A minisztertanács határozata értelmében a király távolléte alatt a királyi előjogok a minisztertanácsra szállnak át az uralkodó utólagos ratifikálásának fentartásával.

— **Frug Simon halálának tizedik évfordulója.** Berlinből jelentik: A Németországban lakó orosz zsidók szövetsége a napokban fényes gyászünnepelet rendezett Berlinben, Frug Simon, a nagy zsidó poéta halálának tizedik évfordulóján. Teitel dr. államtanácsos nyitotta meg az ünnepélyt, vázolta Frug tragikus életét és még tragikusabb halálát. Dubnow professor, a nagy költőnévelő, a költő egyéniségét méltatta. Katz Benzion a jeles héber író, elmondotta személyes élményeit a költővel kapcsolatban. Eichenwald professor Frug költészetéből tartott előadást. A végén Csernihovszky, a nagy költő felolvasta Frug utolsó két költeményét, melyet halála előtt írt héber nyelven.

— **Julius huszonegyedikére óriási árvízvet jósolnak Középeurópában.** Bégréből jelentik: A Duna tegnap elérte eddigi legnagyobb vizállását és az ár áttörte Bégec-nél a gátat. Ugyancsak hatalmas emelkedést jeleznek a Dráva és a Száva-melléki folyamvénnyek. Cilli és Marburg között a vasúti közlekedés megszakadt, úgy, hogy a pérai és bécsi gyorsvonatok kerti úton közlekednek. A felhőszakadások Pécs és Győr között megismétlődtek és kilenc ember halá-

lát okozták. árvízveszedelem és 22 óra éri újabb enyhülés katasztrófa előőta nem volt

— **Az új hogy kizár** karestből jelent ter ma átvatt ségek keretéb Petrovici kijel gyűződése, ho rend fentartás teljes kizárása hogy a miniszterviselők sz

— **Kom** franciák ne A július 14 i szemlével kez egy kommun szemlén jelen Mulej Hafid spanyol diktá francia kator ünnepszag ala és sopolásba amelynek köv letartóztatott. kommunista p gyalozó szava kormány ellen osztogattak. francia nemze tőstato'takab, részben szaba

— **A bu** niának ked jelentik: A Magyarország vezet. A ro göben van állása. Ma f

— **A fa** lesz? Budai elterjedt híre láso' folynak megszűnt na tását célzó ráilis program "Szózat" rég lp adósága sz anyagi go hogy az el nyp előtt St. Patrichavich- afféreitől bőséknék, ho adóságaik, ná, ha a fa állítólag a k ebben az ügy tárogatását. séggal vjkan ralian párján

* **Oivo** gyász urológy 49., külföldi deléseit újra

— **Alá** galmi egy ország és A valamint a ma írták alá aláírásnál je magyar meg béci magya két állam ági viszony

— **Ner** a Potem tik: A baj seni kormá dalmi korr birodalom A betiltást szélyeztetit — **For** mából jelen ki, amelynek potot rend olasz kormá razóba és

Itt okozták. Egybenhangzó jelentések szerint az árvízveszedelem a Duna-medencében július 21-én és 22-én éri el kulminációs pontját és, ha csak újabb enyhülés be nem következik, olyan árvíz-katasztrófa előtt állunk, amilyenre emberelemlékezet óta nem volt példa.

— Az új közoktatásügyi miniszter igéri, hogy kizárja a politikát az iskolából. Bukarestből jelentik: Petrovici közoktatásügyi miniszter ma átvette a minisztériumot a szokásos ünnepségek keretében, melyeken Averescu is jelen volt. Petrovici kijelentette, hogy régi iskolaember, meggyőződése, hogy az iskolának feladata a szociális rend fenntartása kulturhatárok között, a politika teljes kizárásával. Oralelesan válaszában kijelentette, hogy a miniszter hűségese munkatársakat kap a tisztviselők személyében.

— Kommunista tüntetés zavarta meg a franciák nemzeti ünnepét. Párisból jelentik: A július 14-iki nemzeti ünnepet, mely csapat-szemlével kezdődött az ismeretlen katonai sírja előtt, egy kommunista tüntetés megzavarta. A csapat-szemlélen jelen voltak Doumergue köztársasági elnök, Mulej Hafid marokkói szultán és Primo de Rivera spanyol diktátor, valamint a francia kormány és a francia katonai hatóságok vezetőgyűlése. Az ünnepség alatt egy nagyobb kommunista csoport és sripolásta kezdett, emiatt verekedés tört ki, amelynek következtében a rendőrség száz embert letartóztatott. A letartóztatottak között van két kommunista párisi községtagozatos is. A komunisták gyalog a sztrádkat kiabálták a hadsereg és a francia kormány ellen és kommunista propagandá-röpiratokat osztogattak. A letartóztatottak kétharmada nem francia nemzetiiségű. Rendőri igarolás után a letartóztatottakat, akik ellen eljárás indul, legnagyobb részben szabadonbocsátották.

— A budapesti sakkversenyben Románianak kedvező esélyei vannak. Budapestről jelentik: A nemzetek sakkcsapat versenyében Magyarország Jugoszláviával szemben 2:1-re vezet. A román-német csapatok küzdelme függőben van még, a románoknak kedvezőbb az állása. Ma folytatják a játszmát.

— A fajvédő „Szózat”-ból liberális lap lesz? Budapestről jelentik: Újságírói körökben elterjedt hírek szerint szigorúan bizalmas tárgyalások folynak néhány nap óta, amelyek a fajvédők megszűnt napilapjának, a „Szózat”-nak feltámasztását célozzák. Az új „Szózat” azonban már liberális programmal jelenne meg. Miként ismeretes, a „Szózat” régi tulajdonosi képtelenek kifizetni a lap adósságait és a volt főszerkesztő, Kádár Lehel, az anyagi gondokba a múlt héten beleőrült, úgy, hogy az elmeklinikára kellett szállítani. Néhány nap előtt Steinmetz Samu vállalkozó, akinek neve Patrichevich-Horváth Emil népjóletti államtitkár afféreltől ismeretes, azt az ajánlatot tette Gömböseknek, hogy elvállalja a lap összes terheit és adósságait, hajlandó befektetni két milliárd koronát, ha a fajvédők átadják neki a lapot. Steinmetz állítólag a kormány egyik tagjával is beszélt már ebben az ügyben és felajánlotta a liberális „Szózat” társaságát. Újságírói körökben feszült kíváncsisággal várják a folyamatban lévő, kétségkívül pártatlan pikantériájú tárgyalások kimenetelét.

*** Orvosi hír.** Dr. Gergely József bányógyász urológus Targu Mures, (Marosvásárhely) Főter 49., külföldi tanulmányutjáról hazéérkezett és rendelkezéseit újra megkezdte.

— Aláírták a magyar-osztrák határforgalmi egyezményt. Bécsből jelentik: A Magyarország és Ausztria között létrejött határforgalmi, valamint a személyforgalomra vonatkozó egyezményt ma írták alá a bécsi külügyminisztériumban. Az aláírásnál jelen volt Ramek kancellár, Wodianer magyar meghatalmazott miniszter és gróf Ambrózy bécsi magyar követ. Az egyezményt Bécsben a két állam közötti folyton szorosabbá váló gazdasági viszony újabb megpecsételéseként tekintik.

— Németországban végleg betiltották a Potemkin film előadását. Berlinből jelentik: A bajor, württembergi, thüringiai és hessei kormányok intervenciójára a berlini birodalmi kormány végleg betiltotta az egész német birodalom területére a Potemkin-film előadását. A betiltást azzal indokolták, hogy a film veszélyezteti a közbiztonságot.

— Forradalom tört ki Albániában. Rómából jelentik: Albániában tegnap forradalom tört ki, amelynek következtében a kormány cstromállapotot rendelt el Durazóban és Valonában. Az orosz kormány híron páncélos hajót küldött Durazóba és több ezer tengerészt szállított partra.

— Tizenhat pályázó kapott színházi koncessziót. Bukarestből jelentik: A kultuszminisztérium meghozta döntését a színházi koncessziók ügyében. A döntés szerint kerületenkénti koncessziókat nem adtak ki. A kultuszminisztérium teljesítette mindazoknak a kérését, akik megfeleltek a színházi törvényben foglalt rendelkezéseknek. Így 16-on nyertek el koncessziót. Parlaghi Lajos, Kovács Imre és Szabados kérését nem teljesítette a minisztérium. A többi kérvényező mind koncesszióhoz jutott, közöttük Franyó Zoltán is.

— Románia is képviselteti magát a páneurópai kongresszuson. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy a Bécsben megtartandó páneurópai kongresszusra Románia is kiküld egy bizottságot. Ezt annál fontosabbnak tartják, miúthogy Oroszország ezen a kongresszuson nagyszabású propagandát akar kifejteni Bessarabia ügyében.

— Lokalizálták a parladi municióraktári tüzet. Bukarestből jelentik: A parladi municióraktárban kitört tüzet megfeszített munkával sikerült lokalizálni a löporraktárra. A többi raktárakat, ahol nagymennyiségű lövedék volt felhalmozva, a katonák hősies odaadással mentették meg. A veszély olyan nagy volt, hogy a hatóságok elrendelték a Ferdinand Bulvard és számos, a pályaudvar közelében levő más utca teljes kiürítését.

— Harminc napra betiltják a „Brassói Lapok”-at? Bukaresti lapjelentések szerint a belügyminiszter egy hónapra betiltja a „Brassói Lapok” megjelenését legutóbbi cikkei miatt, amelyekben hazafistáknak teudenciát lát. A hír nem látszik valószínűnek mert Szele Béla csak tegnap jelentette ki Brassó prefektusának, hogy ezen utal p minden tekintetben lojális politikát fog csinálni.

— Leégett egy Lengyel város. Varsóból jelentik: Tegnap éjszaka borzalmas tűz pusztított Szechavola városban, amely a bialystoki kerületben fekszik. A tűz egy pékműhelyben keletkezett, ahonnan villámszbességgel terjedt tovább. A tűzoltóság csak későn avatkozott be és így történetesen meg, hogy a városháza a postahivatal, a zsidó templom és több mint ezer ház lett a lángok maradványa. A kár meghaladja a több milliárd zlotyot.

— Száztagu vasúti tolvajbandát lepleztek le Ploestben. Bukarestből jelentik: Ploestben egy nagy tolvajbandát fedeztek fel, amelynek 100 tagja állandán lapa a vasúti kocsikat és különösen a petróleumcikkelt. A banda büntérszei közé tartozik több alsóbbrendű vasúti hivatalnok is. A több év óta folytatott üzelmek mintegy 20 millió kárt jelentenek a vállalatoknak.

— Családi dráma Berlinben. Berlinből jelentik: A Deutsche Werkstätte A. G. igazgatója Wilhelm Wendt tegnap reggel feleségével való házassági összejövetel után az asztalra rátámadt és véresre verte. Wendt a balkonnól levetette magát a kertbe, ahol súlyos sérülésekkel találtak meg. Közben a dühöngő ember hat éves kisfiát agyonlőtte, önmagát pedig egy konyhakéssel súlyosan megsebesítette. A mentők a házaspárt a kórházba szállították, az egyelőtt gyermekeket pedig a törvényszéki bonctani intézetbe vitték.

*** Pal szatina legújabb és legtekélyesebb falicerképe 100 lej az Uj Kelet könyvosztályában.**

Nap és esernyőt
 legolcsóbban a készítőnél vehet.
Transylvania Ernyőáruház
 Cluj, Calea Regele Ferdinand 17.

Gyönyörű művészi fényképeket
 különleges nyomással készít
Bátyi Lajos, Monostor-ut 7.
 Prefektura mellett

SPORT

Vasárnap lesz a Haggibbor házi tenisz-versenye. A Haggibbor sportegylet folyó hó 18-án (vasárnap) reggel 7 órai kezdettel nyilvános házi teniszversenyt rendez a KKE Calea Victoriei 48. szám alatti pályáin. Az összes számokban csakis a Haggibbor FSSR által leigazolt tagjai indulhatnak. Nevezni lehet 16. án délután 4 óráig a Haggibbor teniszszakosztályának vezetőjénél, a Haggibbor klubhelyiségében csütörtökön és pénteken 3-4 ig. Nevezési zárlat: 16. án délután 4 órakor, mely után azonnal megejtik a sorsolást. Nevezési díj: egyes számokban 60 lej, páros számokban 100 lej. A minimális nevezési díj azonban 100 lej. Ifjúsági számokban a nevezési díj 40 lej. Versenybizottság: Grünwald Márkusz versenybíró, Baumzweig Alfréd versenybíró helyettes. Versenytitkár: Drecseri László. Játékszabályok az az FSSR szabályai. A verseny számai a következők: 1. Férfi egyes. 2. Női egyes. 3. Férfi páros. 4. Vegyes páros. 5. Férfi egyes ifjúsági. 6. Női egyes ifjúsági. 7. Férfi egyes gyermekverseny. 8. Női egyes gyermekverseny. 9. Férfi páros gyermekverseny. Az ifjúsági számokban csak azok indulhatnak, kik 1908 ban, vagy ennél utóbb, gyermekszámokban pedig azok, akik 1912-ben, vagy ennél utóbb születtek. Mint értesülünk, máris számosan neveztek be a sportszempontról értékesnek ígérkező versenyre. A verseny rendezősége kéri a benevezni szándékozokat, hogy tekintettel a ma délután 4 órakor megtartandó sorsolásra, délután 3 és 4 óra között a Haggibbor klubhelyiségében adják le benevezéseiket.

AAC—Haggibbor. Vasárnap délután a vasutaspályán kerül lebonyolításra a két csapat közötti mérkőzés. A Haggibbor Glanzmann II. t, az MSE-ből átlépett tehetséges fiatal csapat fogja a jobbösszekötő posztján szerepeltetni, míg kapuját elsőizben fogja védeni Lóbl Lajos, a Hargita volt kitünő kapusa. Az AAC az aradi bajnokság helyezette és kiváló játékerőt képvisel. Annak a nagyszabású programtervnek, amelyet a Haggibbor vezetősége e nyárra kidolgozott, az AAC elleni találkozás lesz első állomása. Igen érdekes és változatos küzdelemre van kilátás, amelyet a mérkőzés iránti érdeklődés is igazol.

A Hakoah nyári turára indul. A Hakoah a jövő hét elején nyári turára indul, amelynek első állomása Litvánia lesz. Rigában fog a csapat két mérkőzést lebonyolítani, innen Kownóba utazik. Valószínűleg Lengyelországban is le fog bonyolítani néhány mérkőzést a Hakoah, amelynek együttesében ezuttal már csak Guttmann fog szerepelni az eltávozók közül. Grünwald és Schwartz Ernő is kéréssel fordultak az egyesület vezetőségéhez, hogy a turán szerepeltesse őket, a kérést azonban az egyesület elutasította.

Kadima—MTE 2:2 (2.1). Temesvárról jelentik: A barátságos mérkőzésen a másodosztályból ez évben visszakerülő Kadima együttese hatalmas formajavulárról tett tanúságot és helyenként jobbnak mutatkozott jónévv ellenfelénél. A mérkőzés eredménye biztos záloga annak, hogy az ambiciózus temesvári zsidó csapat az első osztályban kiválóan meg fogja állni helyét és a jövőre vonatkozólag is a legszebb reményekre jogosít.

Nagyvárad—Kolozsvár. A városközi mérkőzés Nagyváradon kerül elődöntésre és revansjelleggel bír. A legutóbbi találkozás ugyanis néhány héttel ezelőtt a kolozsvári csapat győzelmével végződött. A kolozsvári szövetség által összeállított csapat: Lazar dr.—Pollák, Krieshoffer—Fazekas, Hatiegan dr.—Giurgiu II—Giurgiu I., Istvánffy I. Rakitovszky, Bonciocot, Cipcigan. Ez a csapatösszeállítás nem képviseli a város legjobbait és hogy egyebet ne említsünk, helyet foglal benne Fazekas, aki az első tavaszi városközi mérkőzésen oly csufos kudarcot szenvedett. Mikor Kolozsvár hanyatló presztizsének helyreállításáról van szó, akkor a város sportársadalma joggal várna el több gondosságot a csapat összeállításánál. Itt emlíjük meg, hogy Reményi Tibor a nagyváradi utazást kislánya betegsége miatt lemondani kényszerült.

A Haggibbor atlétikai osztályának vezetője felkéri az atlétizálni akarókat, hogy a tréningnapokon, szerdán és pénteken délután a sporttelepen jelenjenek meg.

KÖZGAZDASÁG

Csehszlovákiában akció indult meg az agrárvámok eltörlésére

Az országban máris érezhető a gabonahiány

(Prága, július 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Cesko Slovo“ ma azt a feltűnést keltő hírt írja, hogy az új vámtörvényben benne van, hogy a kormánynak joga van felfüggeszteni a vámoikat, ha ezt a viszonyok megkövetelik és ha szigorú intézkedésre van szükség a drágaság ellen, vagy az élelmiszerhiány megakadályozására. Ezek a viszonyok előreláthatólag rövid időn belül bekövetkeznek a csehszlovák katasztrófális események következtében, amelyek a természet nagyrésztét tökrítették. A gabonahiány hiánya igen érzhető lesz úgy, hogy Csehszlovákia erős külföldi behozatalra szorul. A vámtörvény ellen a klerikálisok körében is éles agitáció indult meg. A néppárt mormaországi kizsákmányozó frakciójáról van szó, melyet az új vámtörvény rendelkezései nyilván súlyosan érintenek s amelyek parlamenti képviselői az utóbbi időben a mormaországi helyi sajtóban és népgyűléseken követelik a törvény módosítását.

TÖZSDE

Július 15-én

A lej 288,50—289,00, Párizs: 1875, Budapest: 326,00, Bécsben: 325,75, Prágában: 1570, Berlinben: 194.

Kolozsvár. A mai forgalmat teljes üzletelenség jellemzi. Az árfolyamok a következők:

Bécs 80,00—81,10, Prága 6,48—6,52 Budapest 823—827, Páris 575—585, Zürich 42,35—42,55, Newyork 218,00—219,00, London 1064—1068, Milánó 7,55—7,65.

Zürich. Zárlat: Berlin 122,90, Amsterdam: 807,40, Newyork 516,50, London 2511,50, Páris 1300,00, Milánó 1735,00, Prága 1530,00, Budapest 72,25, Belgrád 912,50, Bukarest 235,00—235,00, Varsó 55,00, Bécs 73,00.

Bukarest. Devizák: Páris 557, Berlin 51,90, London 1057,00, Newyork 217,00, Milánó 747, Zürich 42,05, Bécs 80,80, Prága 647, Brüsszel — Budapest 30,75.

Bukarest. Valuták: Napoleon 880, német márká 51,00, leva 160, török líra 115 font sterling 1050, francia frank 600, svájci frank 4200, olasz líra 750, drachma 260, dinár 365, dollár 217,50, lengyel forint 18—, osztrák schilling 31,50, magyar korona 31,50, cseh korona 660, belga frank —, holland forint —.

Magyarországon szabadabbá teszik a nyersbőr kivitelét Budapestről jelentik: A kereskedelmi minisztérium elkészítette a nyersbőr kivitel szabaddátételéről szóló törvényt. Egelőre csak borjúbőr lesz kivihető, amelyből 80000 darab fekszik a kereskedők rakárslában.

A kolozsvári munkásbiztosító szállóhelyet épít a beteg munkásoknak. A kolozsvári kórházi munkásbiztosító pénztár mellett működő ellenőrző bizottság tegnapelőtt értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy megszálló helyet építenek azoknak a beteg munkásoknak a számára, akik vidékről jönnek be Kolozsvárra, hogy itt specialista orvosok kielégíthessék magukat. Erre a célra 2 millió lejt szavaztak meg. Ennek az összegnek a keretén belül vagy megvásárolnak egy ház épületet, vagy pedig építeni fognak egy új épületet a mostani munkásbiztosító pénztár udvarán.

Intenzívebbé teszik az állami aranytermelést. A lejtabilizáció problémájának egyik legfontosabb fejezete az állami aranybányázás mielőlti helyzete. Damaschin mérnök, a bányáügyek vezérigazgatója most részletes memorandumot dolgozott ki az aranytermelés szükséges fejlesztéséről. Ennek érdekében a memorandum javasolja az erdélyi Érchegység és a nagybányai aranytelepek pontos felértékelését annak megállapítására, hogy az aranytermelés lehet-e egyáltalán rentábilis üzem. Ha igen, az államnak kommercializálnia kell az összes aranyüzemét. Támogatni kell a magánbányákat és az egyéni aranyosokat, még pedig elsősorban olcsó robbanóanyagokkal, mert a 85 lejes robbanópor nem bírja meg a magántermelést, amely leg

feljebb 45—50 lejes árat tudna fizetni. Az aranyérc szállításának megkönnyítésére rendbe kell hozni az utakat. Meg kell könnyíteni az aranybevitelt és általában minden kedvezményt kell megadni a kisebb termelőknek, amit a nagy termelők kapnak. Ezeknek a rendelkezéseknek az lesz az eredménye, hogy az 1924. évi 1311 kilogrammnyi öszaranytermelés az 1914. évi 3500 kilóra, esetleg 4000 kilóra fog emelkedni. Ha átlag 150 ezer lejt veszünk az arany kilogrammonkénti árául (a beviteli ár 178 ezer), akkor az évi aranytermelés 600 millió lejtet rugg, ami jelentősen hozzájárulna a kereskedelmi mérleg aktívává válásához.

Hosszabb időre biztosították a zloty stabilitását. Varsóból jelentik: A lengyel jegybank legutóbbi mérlege a devizafedezet és aranytarték újabb emelkedéséről számol be. A főösszeg több százmillió zloty. A jegybank most ezzel az összeggel fedezte az összes külföldi kötelezettségeit, miáltal a zloty árfolyamának szilárdasága hosszabb időre biztosítottak látszik. Lengyelország kereskedelmi mérlege is mintegy 80 millió aktívával zárult júniusban. Valószínűleg ezekkel a kedvező hírekkel van összefüggésben, hogy a newyorki Ulen & Co. koncern, amely két évvel ezelőtt is tízmillió dolláros kölcsönt folyósított a lengyel városoknak investálási célokra, most újabb 28 millió dollárt köcsöttött egyes lengyel városok rendelkezésére.

Újabb román árukra terjesztették ki a csehek a származásigazolási kötelezettséget. A prágai román kereskedelmi attasé közlése szerint a cseh kormány újabban a következő román exportcikkekre terjesztette ki azt a kötelezettséget, hogy igazolni kell az eredetét: friss szőlő, hagyma, fokhagyma, libazsír és diózsír. A formaiások ugyanazok, mint a gabona- és lisztféleknel.

Groza miniszter tanulmányozza a Maros hajózhatóvá tételét. A marosvásári helyi kereskedelmi és iparkamara — mint ismeretes — nemrégiben emlékiratot terjesztett fel a közlekedésügyi minisztériumhoz és ebben rámutatott arra, hogy a Maros szabályozása és hajózhatóvá tétele mennyire elősegítené a Maros völgye lakosságának boldogulását. Forgalmába kerülő legtöbb nyersanyagok és áruk: fa, fűrészárak, gyümölcs, ásványvíz, bányatermékek tárfogatukhoz képest aránylag kisebb

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán. (Büds-patak, Kolozsvár—Nagybányai vonal). Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és 777 ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta tér-és tánczene. Állandó orvosi felügyelet. Nyitva május 15-től szeptember 15-ig. Elő-és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: bizusai fürdőigazgatóság. Posta: Heanda-Mare.

értéküknél fogva nem bírják meg vasuton és tengeren való szállítás költségeit, ezzel szemben könnyen értesíthetők volna olcsóbb vizut mellett. Dr. Groza Péter közgazdasági miniszter ígéretet is tett, hogy a kérdést sürgősen tanulmány tárgyává téteti. Ezzel egyidejűleg az aradi érdekeltek a Maros alsó folyamának hajózhatóvá tételét sürgetik.

Csek az olcsóbb minőségű dohányfélék árát emelte fel az állam. Az exportilletékek leszállításából származó költségvetési hiány fedezésére az állam a szeszdó felemelése után ma újabb áremelést léptetett életbe. Megdrágult a dohány. Az új dohányárak főleg a szegényebb néposztályt sújtják, minthogy a felemeit áru dohányféléket csak kisfeszítésű emberek vásárolják. Egyedül a Lux dohánykiloját emelték fel 700 lejt. De ugyanezektől a II. osztályú dohány árát kilónként 300, a III. osztályú cigarettadohány árát 150, a III. osztályú pipadohányt pedig 100 lejt emelték. Megdrágultak az olcsóbb cigaretták is, így például a Fuzer 10 ar 50, a Messias 30 és a National 25 banira drágult darabonként. Az új árak a mai nappal léptek érvénybe.

Keresek lakást.

lehetőleg központban, 2—3 szobás modern

Ajánlatokat „Titkár“ jellegre ármejjelöléssel a Hermes hird. irodába, Str. Radu (Bocskai-u) 4. sz. alá felek.

Chlorodont

Laboratorul LEO
ing. Theodor de Sipek, Ghimbav—Braşov

A constantai községi játékkaszinó megnyitása.

Brasserie éterem. - Danzing speciális Jazz-Banddal.

A Terrazon elsőrendű ételneműek szolgáltatnak fel. — Frieda Lopez urhölgy vezetése mellett klasszikus zenekar.

Hotel Restaurant Palace

Elsőrangú és egyedüli a maga nemében. G. Finochi ur vezetése mellett.

Ruhája molymentesse válik, ha Czinknél festtet, tisztított

SZINHÁZ

Utolsó előad a színház nyári szor. szombaton negyedszer adják ujdonságot, a T leszállított helya rphen O.vith. cprattje a Cs6 oparetterezemely. Mindezekre az ket s a nagy é a bu suelöadasc előra gondoskóó

Péntek: Toto (Szombat: Toto)

Vasárnap d. u. vendégját. zatszám 4

Vasárnap d. u. László é. Sorozat 4

Vasárnap este attrakciók

Hétfő: Maricza

Kedd: Fraquin bucsufellé László, I

E rovatban k nem

A „Keleti számában „A e ött Bukarest nek ream von pot, a kérdéss hosszabb ideig nak a katonai tesse tárgyaban tett, ily öé bö és nem is kér

A fenti lap galmazás véts ügyvédem utj Marosujvár,

Mod. ra s gítás, fént és Sollux Elsőrendű s a város

Dr. a segessvár

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 20% kedvezmény. Apróhirdetéseket előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Tanulónak adnám bármely szakmába 18 éves korosomat, föl szomatot megtarthatja és teljes elátásban részesül e. Szíves megkeresések t Schapira Ferenc, Arad, Str. Jean Caloin No 3. címre kérek. 1412

File terítőket és kelim munkákat legújanyokban készíti: Hi schön, Rig, Ferdinand 101, ajtó No 5. 1276

Használt zsákok, minden célra vesz és elad Schulz Dawid Timisoara, Preyer utca 24. Telefon 22-40. 1276

Barzol

Fierarie Vasúziel

Cluj-Kolozsvár, Piata M. VII. 13

Telefon 1049

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospectusok stb.) irógéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan és olcsón. Felvétel Friedmann könyvkereskedésben, Főter. 842

Keresek megvételre egy jó állapotú az levő modern ebédlőszekrényt. Cím a kiadóhivatásban.

Preciziós

fogaskerekok

készítése autókhoz és egyéb gépekhez garancia és olcsó ár mellett.

Szabó János

Cluj, Str. Jasi or (Nagyszamos) No 2.

Mindenféle pajzscsók legolcsóbban asfaltok és készítő Nádler Cluj, Cal. Dorobantilor 16. Ugyanitt egy agilis férfi vagy nő ügyvédnek felvéteik.

Hebe Rt. Sang-o z-B i jud Nssud, az emésztő és húgyzervek betegségeiben hír-éves ásványvizetek eladására képviselőket keres az ország valamennyi városában. Kitérő mint a t i t. Részletes felvilágosítást a „Hebe” igazgatóság szolgáltat. 1413

Komplett héber könyvtár eladó. Cím a kiadóban. 1414

Eladó 1 db 24/40 as vasgerenda, 50 db b. 15/15-és csontszinű fayence tégla, 1 db. réz tégla lammal, 50 db. 1/2-és 1/4-es disztégla. É tekezni lehet Rakóczi-ut 19

Utazók figyelmébe! H. Dajre utazik, keres fel az ujonnan berendezett BERG-ot és Heiman-ile ettermet (Str. G. Cobac 16) szolid kiszolgálás, juányos ák. Ugyanitt esküvők rendezését vállalnak.

Bancóval rendelkező pénzszelőt keres r sz. vintársaság. Ajánlatot „50.000” jelűen a kiadó tovább it. 336

Korrepetitort keresek, ki elsőgimnazista leányomat francia nyelvből javítóvizsgára előkészítené. Cím a kiadóban.

A közönség által elismert legjobb sör márkák:

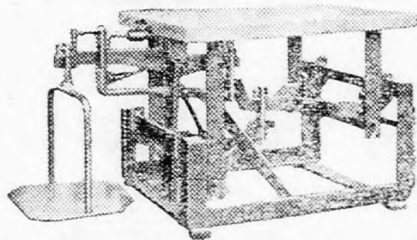
a kolozsvári **GZELL** sörfözde

„URSUS”

világos,

„HERKULES”

barna különleges sőrei mindenütt kaphatók!

Hess

mérlege minőségi munka.

Hess Victor, Sibiu

első romániai mérleggyár.

Üvegesiszolás!

Bator- és fali tütrök 2-8 mm. vastagságban, minden méretben és kivitelben, u m. sarkos, ovál és barok. Finn-tütrök 2 mm. vastag, eredeti táblákban és kivágv. Autóüveg. **Tükrjavítás** Üveg rezbe foglalása művézi kivitelben. Tütrök és tükrövek-raktár. — Hajlított üveg.

„VENUS” üvegesiszolda és tükrögyár, Friedrich & Co. közkeresletársaság, Scneidergasse No 4, Sibiu.

Kalás kiszolgálás. Előnyös számlítás.

Zsidó ének és zene-művek.

20 % felár.

Engel: 50 smiroth Njladim (kiséret nélkül)	75
— zongorakisérettel I. füzet, 6 ének	97
Ebből egyes dalok: Moide anih, Elijahu hanavi, L'pol ra'am, Bad seha l'mossehe, Likrath schabath. B'mozaej schaba h — — — egyenkint	50
Engel: 5 Schirej am (5 népdal)	150
Ebből egyes dalok: Ani hadal, Schnia, Klip klap — — — — — á	39
Ahawath rajah, Hen hu — — — — á	51
Engel: Jaldej-ssadeh (Feldkinder) 6 ének I. rész — — — — —	115
Ebből egyes dalok: Jaldej-ssadeh, Nigun, Ba, ba ch-wer és Zis' im, Schir th geschem — — — — — á	39
Engel Jaldej-ssadeh II. f. (5 dal)	102
Ebből egyes dalok: Gamadim; Snira Chadescha; Kol haorlogin; Parrar Kajitz — — — — — á	48
Engel: Hymnon lamschorer (Hymnus an den Dichter)	58
Ssaminski: El jwne hagail (Négyzólamu — Ani hadal (Ja, arm bin ich) (Négyzólamu)	48
Kaplan: Numah ferach (Zongorakisérettel)	48
Engel: Kinderlieder II. füzet — — —	150
Ebből egyes dalok: Hatapuach, Schewuth, Furim, Maasch — — á	48
Gladstein „Ruth, Boas” (Zongora ének)	90
Engel: Jüdische Volkslieder IV. köt. —	180
Ebből egyes dalok: Imah Hatodi, Hadam Mischenolad Sch ruach rach, Oj nechomele, Och ach B-jamenu — — — — —	48
Dalok Tschernichowski versekre:	
Engel: Omrim jeschna Arez — —	58

Zongora-darabok

Engel: Jüd. Volkweisenkranz (2 és 4 kézre)	190
— Öt zongoradarab — — —	150
Ebből egyes darabok — — —	48
Rosowsky: Poem — — — — —	115
Aisberg: Hebräische Rapsodie — —	100
Hatikwah — — — — —	36

Hegedü - zongora

Rosowsky: An der Wiege — — —	102
Engel: Freilachs (Tanz) — — —	63
Zeitlin-Achron: Eli Zion — — —	63
Lwow: Wolochl — — — — —	63
Weinberg: Romanze — — — — —	126
Ssaminsky: Kleine Rhapsodie — —	115
Gnessin: A Niggun — — — — —	48
Achron: Melodie — — — — —	115
— Tanz — — — — —	180
— Agadah — — — — —	58
— Wiegenlied — — — — —	63
— Tanz — — — — —	115

Kaphatók az

Uj Kelet könyvostályában, utánvétellel vagy a pénz előzetes befizetése mellett

Hirdessen az Uj Keletben

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY A LEGJOBB REKLÁM

Kadima-nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadatok és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészies kivitelű levélpapírok, bál és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Kérjen ajánlatot

...kereszt...
...vatal és...
...Kolozsvár...
...Pop (Prassa...
...lefor...
...kerk. és kiad...
...877, 228 és...
...s. R. Sz. —

1926 július

Rand

A francia fürdőhelyén a ma még kiszárog lezajlan. adott egymásról egyelőre, annyit mi nácskozás egye nagyobb ráafe. Mert a négy nagyobb állam Olyan hírek sz angol, német zónák találko problémákon k jótátétel kérdő cíója, egy sok sabb terz is sebből van s jegybank állít államok száma változást bocsa spekuláció és nak. Ha igaz részben és bel lez, ugy anna tanácskozára a életnek egy fő meg, amelynek csupán gazdaság rugl átalakít kulturális, söt

Miről van dik végre bel népek tovább középkori elsz ha továbbra i sorompóknak, tásoknak ma bekövetkezik összeomlása. ban, a munká megszűntetni lenséget, ha készletekkel gonosz önzés mint eddig anarhia a le mus bukásához sztrájk és a tes megnyíla azt mutatják valamennyi ál

Legszülőse anarhiának a dorás, holott vetőbb pillére pillér most ve omlással feny akik felal tu zeti féltékeny már régóta csak egyetlen nyitás és ellen pai gazdasági íést, a bankje tek mikénti f szerűség ma m berek: a politi rántsem taru nyok levonják logikus követ látko. azt arra az utra, jelzett megold van szó, hogy talista termel szimbólikus